

AUSTRALIJOS LIETUVIS

Australijos Lietuvis

Pirmasis lietuvių laikraštis Australijoje

Prenumerata: metams £2.10.0, pusei metų 26/0, atskiro numerio kaina 1/9. Užsienin kaina ta pati. Skelbimai: 10/0 už skilties colį. Nuolatiniam skelbėjams žymi nuolaida. Smulkūs skelbimai: iki 14 žodžių 4/0; už kiekvieną pridėtinį žodį po 2 pensus. Užuojaus, sveikinimai ir pan. 10/0. Adresas: "Australijos Lietuvis", 35 Cator St., Hindmarsh, S. A. Tel. LU 5827

THE AUSTRALIAN LITHUANIAN
The first Lithuanian Periodical in Australia
Publisher: Jurgis Glušauskas

Printed and published by Australijos Lietuvis
Publishing Co., 35 Cator St., Hindmarsh, S. A.
Phone LU 5827

DVISAVAITINIS AUSTRALIJOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

LITHUANIAN FORTNIGHTLY

SEŠTIEJI METAI

Kaina/Price 1/9

Adelaide, 1953 m. gegužės/May 30 d.

Registered at G.P.O., Adelaide, for transmission by post as a periodical.

Nr. 11(122)

Anglu politikos bankrotas

Anglijos ministeris pirmininkas Sir Winston Churchill gegužės 12 dieną Parlamente pasakė vieną šiuo momentu reikšmingiausių (bent neigiamą prasmę...) kalbų, kokias jis kada yra sakęs. Sir Churchill pareiškė, kad artimiausiu laiku reikia sušaukti Didžiųjų konferenciją (skaitant Sov. Rusiją) ir prie posėdžių stalo išnarpioti politines painiavas ir sukurti "amžiną" taiką. Tuo tikslu reikia padaryti Sovietams eilę nuolaidų: Sovietus palikti ramybėje su visomis užgrobtomis tautomis, Korėjoje priimti rusų siūlomą taikos planą, pagal kurį visi karo belaisviai, ar jie nori ar ne, turi būti grąžinti namo; Vakarai garantuoti Vokietijai prieš Sovietų užpuolimą, o Sovietai garantuoti Vakarams prieš Vokietijos agresiją; ir t.t. Žodžiu, Anglijos ministerio pirmininko giliu įsitikinimu, Sovietai jau yra parodę daug geros valios taikingu būdu išspręsti visas ginčytinas problemas ir dėl to nereikia jų atstumti, o, taikos labui, daug ką paaukoti.

Sekancią dieną Darbo Partijos vadas, opozicijos lyderis, Mr. Attlee, siekdamas sudaryti įspūdį, kad tiek pozicija tiek ir opozicija, atseit, visa Anglija, stovi už Sir Churchilio pečių, pareiškė, kad pilnai pritarias Sir Churchilio vedamai politikai ir dar pridėjo, kad Amerikoje esama žmonių, kurie šamoningai nenori taikos su Sovietų Rusija ir dėl to, pav., Korėjoje, nepriima komunistų pasiūlymų.

Abiejų Anglijos vadų kalbos Maskvoje buvo suiktos nepaprastai entuziastingai, o spauda didžiausiomis antrašėmis kartojė Mr. Attlee žodžius, kad Amerika taikos nenorinti ir ruošianti trečią pasaulinį karą, kad Anglijos vyrai, girdi, suprastę taikingus Sovietų Sąjungos siekimus.

Abiejų atsakingų Anglijos politikų pareiškimai inėse didelį nusivylimą visame laisvajame pasaulyje, o ypačiai J.A.V.-bėse. Balandžio 16 dieną, kaip jau žinome, JAV prez. gen. Eisenhoweris išdėstė savo pažiūras dėl galimumo susitarti su Sovietų Rusija ir pasiekti pastovią taiką. Prezidento nuomone, konferencija su Sovietų vadais būtų galima tik tada, jeigu Sovietai įrodytų bent mažiausią savo norą su Vakarais tartis ir susitarti. Kaip pavyzdį prezidentas paminėjo susitarimą Korėjoje ir taikos sutarties pasirašymą su Austrija. Po to Sovietai turėtų pasitraukti iš visų okupuotų kraštų, kad tie kraštai patys, laisvų rinkimų principu, galėtų apsispręsti dėl savo ateities. Kol nėra mažiausiu įrodymu, kad bolševikai vadai pasirodė įvykdyti tas sąlygas, tol jokia konferencija neduos teigiamų rezultatų ir būtų nereikalingas laiko sugaišimas.

Tais pačiais motyvais tiek Valstybės Departamentas, tiek ir spauda atsakė ir į šiuos Anglijos politikų pasiūlymus. Kur yra įrodymai, — klausia spauda, — kad Sovietų Rusija norinti susitarti? Korėjoje derybos atsidūrė mirties taške, nes komunistai reikalauja, kad visi karo belaisviai būtų grąžinti priverstinai. Į Vakarų pasiūlymą tartis dėl Austrijos sutarties Sovietai iki šiol net neatsakė. Taigi, nėra mažiausiu davinų spėsti, kad Sovietai tikrai nori taikos.

Čia dar tenka pažymėti, kad Anglijos politikos vadų kalbos nepaprastai įtampė Amerikos ir Anglijos santykius. Neutrالی spauda pažymi, kad Stalinas buvo teisingai įspėjęs, jog Vakarų tautos neris bendros kalbos ir kad net gali kilti tarp jų karas, kuo, savaime suprantama, nedels pasinaudoti komunistai, kad dar toliau išplėstų savo viešpatavimą. Maskvoje dėl to trinama rankas.

Santykiams tarp Anglijos ir Amerikos kasdien blogėjant, įsikio net Karalienės vyras, Edinburgho kunigaikštis, siekdamas tuos santykius švelninti. Didele dalimi pasitarimo ir Australijos ministeris pirmininkas Mr. Menzies, kuris, vykdamas į karūnacijos iškilmes, sustojo Vašingtone ir ta proga pasakė kalbą, pabrėždamas, kad kilę nesutarimai yra tik žodžių karas, kuris ne-

turės jokios realios reikšmės tolimesnei anglosaksų vieningai politikai.

Tačiau anglų politikai vis dėlto siekia ir toliau savo planus realizuoti ir sušaukti didžiųjų tautų vadų konferenciją. Pirmas etapas tokiai konferencijai yra numatyta birželio viduryje Bermundo saloje (ši sala yra Atlanto vandenynė, netoli Amerikos krantų, apie 680 mylių nuo New Yorko) trijų didžiųjų tautų — JAV, Anglijos ir Prancūzijos — vadų pasitarimas, kurio tikslas būtų išsiaiškinti ir suderinti pažiūras dėl galimos konferencijos su Sovietų vadais. Pezidentas Eisenhoweris dar kartą užakcentavo, kad jis nematęs jokios prasmės sėstis su Sovietais už bendro stalo, kol jie nėra įrodę bent lašelio geros valios. Jis, prezidentas, manąs, kad trijų valstybių vadovų pasitarime būtų galima tik išsiaiškinti pažiūrų skirtumus ir suderinti tolimesnius veiksmus.

Vertinant susidariusią padėtį reikia pasakyti, kad Amerikos ir Anglijos prieštaravimų išsiveržimas į viešumą nėra atsitiktinis reiškinys. Jau keletas metų ena diplomatinis ir ūkinis trinymasis, tačiau visą laiką buvo vengiama garsiau apie tai kalbėti. Anglija vis daugiau netenka ūkinės ir politinės reikšmės pasaulyje, o Amerika, nesiekdama jokių teritorinių užkariavimų, pamažu *stumia Angliją į jos salas, kur ji pradeda dusti. Praėjusiais biudžeto

metais Amerika davė Angijai 400 mil. dolerių, gi ateinančiais metais jau numato duoti tik 200 mil. Tai nemažos reikšmės faktorius, atsimenant, kad Anglijoje ir šiandien dar įvestas maisto normavimas, kai, pavyzdžiui, sugriautose Vokietijoje jau senai bet kokie normavimai panaikinti. Anglija norėdama atsverti Amerikos įsigalėjimą, siekia Rusijos pagalbos. Jai nesvarbu, kokia kaina ta pagalba būtų galima laimėti, svarbu tik, kad Amerikos ūkinė ir politinė ekspansija būtų užsachuota.

Mūsų požiūriu, Anglijos politikos vadai klysta, manydami, kad nuolaidomis galima laimėti taiką. Geriausias pavyzdys čia yra nelemtos atminties Muncheno susitarimas, kai Mr. Chamberlain patenkino visus Hitlerio reikalavimus, manydamas, kad Hitleris tuo ir pasitenkins. Sovietai supranta tik jėgos kalbą. Argi Anglijos vadai nesupranta, kad įsigalėjus komunistui Azijoje netrukus ateis eilė Australijai, Japonijai ir kitoms netoli Azijos seancioms tautoms? O kas tada? Argi Anglijos salos išsilaikys nepalietos, jeigu komunistas įsigalės Vokietijoje, Prancūzijoje ir Italijoje? Atrodo, kad Sir Churchill ir Mr. Attlee nėra naivūs politikai ir tai turėtų suprasti.

Šiaip ar taip, bet šiuo metu Maskva džiaugiasi Anglijos politikos vadų pasitarinavimu.

Anglu pagalba komunistams

JAV-bių Senato Tyrinėjimo Komisija, kuriai vadovauja senatorius McCarthy, paskelbė Senato posėdyje, kokią pagalbą Britai teikia komunistams Kinijoje ir Korėjoje. Tyrinėjimų Komisijos surinktomis žiniomis, britų pagalba, suvedus ją į penkis punktus, yra tokia:

- nuo 1952 m. vasario mėnesio britų laivai transportavo kinų komunistų kariuomenę išlgai Kinijos krantų;
- Dolerių suma, britų gauta iš prekybos su komunistine Kinija nuo 334.000 dol. 1952 m. sausio ir vasario pakilo iki 5.750.000 sausio ir vasario mėnesiais 1953 metais;
- Britų laivų skaičius, kurie veda prekybą su Komunistine Kinija,

KAD DAUGIAU NEBUTŲ NESUTARIMŲ ...

Audra, kurią sukėlė Sir Churchilio ir Mr. Attlee politinės kalbos JAV-bėse turi tą gerąją pusę, kad ateityje panašiu nesklandumu neturėsia įvykti. Visuotini pripažįstama, kad Anglijos politikos vadai pralaimėjo. Bermundo konferencija, kuri šaukiama prez. Eisenhowerio iniciatyva, yra ne kas kita, kaip "draugų pasitarimas", kad ateityje vakariečių politikoje neįvyktų tokių lėpusų, kaip dabar. Iš Londono informacijos sako, kad visos Anglijos politikos vadų kalbos, kurias jie ateityje sakys, pirmiau bus pasiūstos į Vašingtoną peržiūrėti. Taigi, Dėdė Samas sudraudė neklaužadą Bullį ...

AMERIKIEČIAI PALAIKO EGIPTO ASPIRACIJAS

Ryšų su Egipto sprendimu išlaisvinti Sueco kanalą iš britų priklausomybės JAV-bių užs. reikalų ministeris Dulles, kuris dabar lankosi Artimuosiuose Rytuose susipažindamas su politine situacija, pareiškė, kad JAV-bės sveiktinai, jeigu britų kariuomenė pasitrauktų iš kanalo zonos.

Būdinga smulkmena. Mr. Dulles, atvykdamas į Egiptą, atvežė generolui Naguib prezidento gen. Eisenhowerio asmenišką dovaną — sidabruotą revolverį. Šiuo metu tai sukėlė tam tikrą nepasitenkinimą britų sluogsnuose, kurie tame įžiūri simbolišką Egipto pabrėžimą tęsti kovą.

metų laikotarpyje kelis kartus padidėjo ir laike pastarųjų 3 1/2 mėnesių siekė 100 laivų; —Britanija, tariamai "uždraudusi" strateginių medžiagų gabenimą į Kiniją, faktinai gi tų strateginių medžiagų neskaito strateginėmis ir jas gabena ir parduoda Kinijai; —Britanijos ūkinė pagalba Kinijai ir transportavimas Kinijos kariuomenės pasitarinavimu komunistui kur kas daugiau, negu jos pagalba Korėjoje prieš komunistus.

Senatorius McCarthy pareiškė, jog negirdėtas istorijoje dalykas, kad prieros nors tautos laivai gabentų prieš kariuomenę žudyti tos tautos sūnus, kaip tai daro Britanija.

MASKVA NEPATENKINTA

Po ilgo tylėjimo dėl Sir Churchilio ir Mr. Attlee pasiūlymų dėl "didžiųjų" taikos konferencijos pagaliau prabilo "Pravda" ilgu vedamoju, kurio išreiškia Sovietų vyriausybės pažiūras. "Pravda" sveikina Sir Churchilio pasiūlymą sušaukti tokią konferenciją, tačiau labai nepatenkinta trijų Vakarų didžiųjų konferencija, kuri numatoma birželio viduryje Bermundo saloje. Mat toje konferencijoje bus suderintos vakariečių pažiūros ir pašalinti nesklandumai, atsiradę tarp Britanijos ir JAV-bių pažiūrų dėl galimos konferencijos su Sovietais. Sovietai norėtų, kad vakariečiai kiek galima labiau peštųsi ir nerastų bendros kalbos, tuo atveju laimėtų Sovietų politika.

Ypatingai daug karčių žodžių skiriama Amerikos politikos vadams, kurie jokiū būdu "nesupranta" Sovietų taikingų siekimų ...

VĖL LENKAS LAKUNAS PABĖGO SU LĖKTUVU

Štai jau antras lenkas lakūnas paspruko iš Lenkijos į Danijos salą Bornholm. Nusileisdamas kiek apgadino lėktuvo sparną, tačiau lėktuvas nenukentėjo. Lakūnas paprašė egzilio teisės, o lėktuvas, paskutinis MIG-15 modelis, tyrinėjamas Vakarų specialistų. Po to bus grąžintas Lenkijai.

Pirmasis lenkas lakūnas, kuris prieš kelis mėnesius nusileido toje pat Bornholmo saloje, dabar jau Amerikoje.

Birželio 2 dieną Britų Tautų Commonwealtho Karalienė J. D. Elizabetha Antroji bus karūnuota tradicinėje Abbey Church of Westminster bažnyčioje. Dabartinė Abbey bažnyčia iki 1041 metų buvęs vienuolynas, tais metais sugriautas Danijos karaliaus, kuris tuo laiku valdė Angliją, įsakymu. Anglijos karalius Edwardas buvo ekzilyje. Atgavęs Anglijos sostą, Edwardas atstatė vienuolyną į karališkąją bažnyčią ir nuo to laiko Anglijos karaliai ir karalienės karūnuojamos šioje bažnyčioje. Karūnavimo ceremonijos bus labai

iškilingos. Reikia tikėtis, kad ir mes jas pamatysime kino ekranuose. JAV-bių piliečiai karūnacijos iškilmes matys per televiziją. Manoma, kad apie 80 mil. amerikiečių stebės karūnacijos iškilmes. Anglijoje, manoma, per televiziją stebės apie 8 mil. piliečių, o apie 2 milijonai apguls gatves, kuriomis karalienė važiuos po karūnacijos.

Karalienė karūnacijos iškilmių metu pareiškė, kad ji visą savo gyvenimą auksa savo valdinių gerovei ir prašys Dievą, kad duotų jai jėgų atlikti šias pareigas.

Korejoje nesutariama

Derybos dėl karo paliaubų kelioms dienoms nutrūko. Komunistai buvo pasiūlę savo planą dėl karo belaisvių repatrijavimo, pagal kurį, galutinam rezultate, visi karo belaisviai, ar jie nori Sąjungininkai toki planą atmetė ir pasiūlė savąjį, labai paprastą ir teisingą: pasirašius karo paliaubų sutartį, visi karo belaisviai korėjiečiai, kurie nenori grįžti į komunistų valdomas sritis, tuoj pat paleidžiami į civilinį gyvenimą, o dėl kiniečių — pasisakys politinis komitetas. Be to, Sąjungininkai nesutiko, kad Lenkija ir Čekoslovakija, kaip neutralios valstybės atsiųstų savo kariuomenės dalinius saugoti karo belaisvius. Sąjungininkai sutiko, kad tik Indija galinti atsiųsti savo ginkluotąsias jėgas, o kiti 4 neutralieji — Švedija, Šveicarija, Čekoslovakija ir Lenkija — būtų tik stebėtojai.

Komunistai su tokiu Sąjungininkų planu nesutiko ir derybos atidėtos. Sąjungininkų karo vadovybė paruošė dar vieną planą, kuris, kaip sakoma, yra paskutinis: po to arba derybos visai

bus nutrauktos, arba pasirašytos karo paliaubos. Šio plano smulkmenos nežinomos.

Frontuose visą laiką vyksta vietinio pobūdžio karo veiksmai. Sąjungininkų aviacija labai bombarduoja prieš fronto linijas ir užfronte. Įdomu pastebėti, kad oro kautynėse su MIG-ais Sąjungininkų aviacija per paskutinįjį savaitę numušė net 28 rusų lėktuvus, patys netekdami tik vieno. Taigi, vienas prieš 28! Iš viso tą savaitę Sąjungininkai neteko 10 lėktuvų, iš kurių 6 numušė komunistų priešlėktuvinė gynyba, 3 nukrito dėl techniškių klūčių, o vienas, kaip jau minėta, žuvo kovoje su raudonųjų naikintojais.

Komunistų propaganda per Pekingo radiją skelbia grįžusių karo belaisvių parodymus, pagal kuriuos esą Sąjungininkai (pirmiausia, žinoma, amerikiečiai) jėga priverė dalį karo belaisvių atsakyti grįžti į namus ... Atsiminus, kad tą patį komunistai skelbė ir apie DP pabėgėlius, galime įsitikinti, kiek tiesos toje propagandoje.

EGIPTAS PRADEDA IŠSILAISVINIMO KARĄ

Egipto ir Anglijos pasitarimai dėl Sueco kanalo galutinai nutrūko. Egipto diktatorius gen. Naguib šaukia tautą į "kryžiaus karą" prieš anglus už visišką Egipto nepriklausomybę Sueco kanalo zonoje. Britai, jo žodžiais, turį pasitraukti.

Ryšų su šen ten prasidėjusiais partizaniniais veiksmais britai sustiprino savo įgulas kanalo zonoje ir pasiruošę karui.

Čia reikia pažymėti, kad apie 7000 eks-načių karininkų ir kitokių specialistų ruošia egiptiečius partizaniniam karui prieš anglus.

Ar pavyks JAV-bių Valst. D-to sekretoriui Mr. Dullesui, kuris šiuo metu konferuoja su Egipto politikos vadais, rasti kokią nors išeitį, parodys netolima ateitis.

ATSISTATYDINO PRANCŪZIJS MINISTERIŲ KABINETAS

Prancūzijos 18-tasis po karo ministrų kabinetas, patiekęs parlamentui finansinių reformų planą, didele balsų dauguma gavo nepasitikėjimą ir atsistatydino. Prezidentas tariasi su įvairių partijų lyderiais sudaryti naują ministrų kabinetą.

Vargas tautai, kuri taip susiskaldžiusi viduje, kaip šiandieninė Prancūzija. Atrodo, jokia rimta reforma, kuri reikalauja piliečių bent šio tokio pasiaukojimo, Prancūzijoje negalima.

CHOLEROS EPIDEMIJA INDIJOJE

Kalkutos sveikatos departamento daviniais, iki šiol nuo choleros mirė apie 700 žmonių. Choleros epidemija prasidėjo prieš 11 savaičių.

NEKASK KITAM DUOBĖS ...

Vienas Prancūzijos ūkininkas, 68 metų amžiaus, norėdamas nuskandinti savo šunį, pats paskendo, o šuo iššokęs iš vandens grįžo atgal į kiemą.

KOMUNIZMAS BUTŲ LIKVIDUOTAS

JAV-bių užs. reik. ministeris Mr. Dulles, lankydamasis Indijoje, savo pranešime per radiją pareiškė, jog Amerika, nešdama didelę atsakomybę našta dėl ateities įvykių, supranta ir atsakomybę, kurią ji prisiima. Amerika nenori viena būti atsakinga už įvykius, todėl ir kitų tautų nuomonės ir pažiūros jai labai svarbios.

Jis toliau pareiškė, kad Artimuosiuose Rytuose turi būti organizuota stipri gynybos sistema. "Demokratinis pasaulis gali ramiai dirbti, bet reikalingas stiprus skydas, kad tą darbą pridengtu", pareiškė Mr. Dulles.

JAV-bės nebijančios komunizmo. Jis neabejoja, kad jeigu komunistinės tautos paskelbtų visuotinį karą, tai jo pasekoje komunizmas būtų likviduotas.

PAKEITIMAI JAV-bių KARO VADOVYBĖJE

Prez. Eisenhoweris padarė pakeitimus karo vadovybėje. Adm. Arthur W. Redford skiriamas jungtinio štabo viršininku vietoj dabartinio gen. Omar Bradley. Gen. Matthew Ridway atsaukiamas iš NATO štabo viršininko pareigų Europoje ir skiriamas Armijos generalinio štabo viršininku, o jo vieton skiriamas gen. Alfred M. Gruenther, dabartinis jo pavaduotojas. Adm.rolas Robert B. Carney skiriamas karo laivyno viršininku vietoj dabartinio adm. William B. Fichteler. Oro jėgų viršininku skiriamas gen. Natan Twining.

Nauji asmens perims pareigas rugpjūčio mėnesį.

ANGLŲ NUOSTOLIAI DĖL PERSIJOS NAFTOS NETEKIMO

Anglo-Iranų Naftos bendrovė paskelbė, kad dėl Persijos naftos netekimo ji turėjo mažiau pajamų 11 1/2 milijono svarų sterlingų. Taigi, kovota dėl visai apčiuopiamų "idealų" ...

Italijos ministeris už Lietuvą, Kompartija už Maskvą

Lietuvos nepriklausomybės šventė čia "paminėjo" net Italijos kompartijos organas "L'Unita". Puldamas vasario 16 minėjime Romos lietuviams kalbą pasakiusį Italijos užsienių reikalų viceministerį Dominedo, komunistų dienraštis vasario 17 d. laidoje išdėjo kursyvu spausdintą straipsnį antrašte "Dominedo ieško bėdos".

Štai ką jis rašo:

"Kaikurie laikraščiai paskelbė žinią apie Romoje įvykusį Lietuvos šventės minėjimą. Lietuva yra Sovietų Sąjungos teritorijos dalis ir todėl visų pirma atrodo keista, kad kažkas Romoje švenčia lietuvių šventę ir kad policija tai leidžia. Bet visa paaiškėja, kai atkreipiama dėmesys į faktą, jog šventėje dalyvavo kardinolas Pizzardo, buvęs nuncijus Lietuvoje arkivyskupas Centoz, lenkų arkivyskupas Gawlina, ukrainiečių vyskupas Buszko, lietuvių vyskupas Padolskis ir lietuvių komiteto Romoje atstovai. Taigi čia eina kalba apie provokaciją, antisovietinę augštųjų Vatikano dvasininkų globojamą manifestaciją. Bet tai dar ne viskas. Manifestacijai vadovavo užsienių reikalų viceministeris Dominedo. Viceministeris Dominedo — sakoma komunikate — šiltai pasveikino tremtinius ir priešpauddą kenčiančius lietuvius. Kadangi laisvosios tautos trokšta taikos, užkirsdamos kelią agresoriams užmačioms, niekas negali pasakyti, kaip ir kada ateis išlaisvinimas. Tačiau yra tikra, kad jis ateis".

"Prakalbėjo išminčius. Viceministeris Dominedo, vargšelis, pranašauja ateitį ir žino viską, kas įvyks. Nesakoma, ar gražiųjų iškilnių pabaigoje jose dalyvavę prelatai neišsitraukė iš po savo sutanų ginklų ir ar jų neišdalino ten esantiems, ragindami žygiuoti į Lietuvą. Gal tai neįvyko dėl to, kad dalyviai visiškai nenusivokė (galima drąsiai tvirtinti), nei kur ta Lietuva yra. Viceministeriui Dominedo buvo pasakyta, kad jis kalbėtų taip, kaip kryživis, ir jis tai padarė.

"Būtų gera, kad tu viskas baigtųsi. Bet, deja, minėtas Dominedo, jo laimel ir mūsų nelaimei, yra Italijos vyriausybės užsienių reikalų viceministeris. O Italija, nepaisant, kad Dominedo to ir nežino, palaiko normalius diplomatinis santykius su Sovietų Sąjunga, kurios Lietuvos Respublika yra dalis. Kaip gali išdrįsti Italijos vyriausybės viceministeris pasakyti oficialią kalbą už tautinės svetimos teritorijos išlaisvinimą? Ką jis pagalvotų, jei Austrijos užsienių reikalų viceministeris pasakytų kalbą, pavyzdžiui, už Venetą išlaisvinimą?"

"Šis menkas ir nemalonus epizodas dėl savo reikšmės ir dėl jame dalyvavusių asmenų nenusipelnė net kronikos dėmesio. Tačiau jis rišasi su kažkuo daug svarbesniu. Vakare buvo paskelbta žinia, kad Stassen esąs paskirtas asmeniškai vadovauti vidinės agresijos kampanijai prieš Sov. Sąjungą ir naujosios demokratijos kraštus, siunčiant šnipus, ginklus, provokatorius ir apmokamus agentus. Italijos viceministeriai patys pirmieji puolasi įsirašyti į oficialaus apmokėtojo sąrašus. Ir taip augstieji prelatai, nepavykus panašioms bandymams Lenkijoje ir kituose kraštuose, guodžiasi galvodami apie Lietuvą ir vėl imasi rizikos. O paskui skelbėsi kankiniais, kai kas nors pakels jiems sutanas ir parodys paslėptus ginklus ir pinigus".

Atsakydamas komunistų partijos organui, viceministeris Dominedo parąšė Italijos krikščionių demokratų partijos dienraščiui "Il Popolo" laisvą, kuris yra išspausdintas vasario 26 d. laidoje po stambia antrašte "Lietuva ir Venetas". Viceministeris taip rašo:

"Susirgęs gripu, turėjau gerą progą pamąstyti ir taip sėdė ir et studio galia atsakyti į nešvankų "L'Unita" reaguojimą prieš tautinės šventės minėjimą tokios su ilga pasauline ir krikščioniška istorija šalies, kaip Lietuva. Prieš šmeižtus pastatysiu protą; prieš fanatizmą — faktų jėgą.

1) Atsakingo asmens dalyvavimas su 700 metų istorija surištos valstybės šventės minėjime esminiai reikšė ir reikšia štai ką: žmoniško solidarumo mostą tiems, kurie kenčia tiek toli nuo tėvynės tremtyje, tiek vergijoje tautinės teritorijos ribose. Niekas, net jei būtų apakintas ar patsidavęs, negali laisviems žmonėms sukliudyti išreikšti šį nesulaikomą draugiškumą savo broliams.

2) Sakoma betgi, kad Italija palaiko normalius diplomatinis santykius su Sov. S-ga, kurios Lietuva esanti tik provincija, panašiai kaip Venetas Italijos (sic). Gerai. Net ir užmirštam trumpam akimirksniui dokumentuotą Sov. Sąjungos laikyseną jos diplomatinis santykių su Italija eigoje, pradedant Italijos priėmimo į UNO klausimu, baigiant taikos sutarties revizija, pradedant Triesto klausimu, baigiant karo belaisvių paieškojimu, kyla klausimas: ar diplomatinių santykių su kuriuo nors kraštu palaikymas kliudo

reikalais daugiau negu kas kitas, išskiriant Singmaną Rhee. Bet jis nėra populiarus. Jo politinė programa nėra reali ir jis turi mažai šalininkų. Jį galima būtų apibūdinti, kaip kairiausių tendencijų krikščionij. Jo balsis — kraštutinis modernizmas.

Jurgis Pain yra protestantas, griežtas amerikiečių šalininkas. Jis įgijęs teologijos mokslo laipsnį Princeton universitete ir filosofijos — Jale universitete. Jis yra švietimo ministeris ir žinomas kaip geras organizatorius bei administratorius. Jo sugebėjimas reorganizuoti švietimo sistemą puikiausiai įrodė jo administracinis gabumas. Jo kandidatūrą į būsimuosius prezidentus siūlo jo draugų ir gerbėjų grupė, tačiau jis pats asmeniškai ambicijų neturi ir, galimas dalykas nesutiks kandidatuoti į prezidentus, o pasiliks savo senoje vietoje.

Cho Bong Am yra vienintelis žmogus, kuris deda visas pastangas paimti Pietų Korėjos valstybės vairą į savo rankas ir laikomas labai pavoju žmogum. Jis yra dabartinio parlamento vice-pirmininkas ir vienas Korėjos komunistų partijos steigėjų. Jis yra didžiausias Rhee priešininkas ir nors yra išstojęs iš komunistų partijos, tačiau yra visų kairiųjų, net ir komunistų vad.

1949 m. jis buvo atleistas iš žemės ūkio ministerio pareigų už kyšininkavimą, nors kyšininkavimo faktas nebuvo įrodytas. Būdamas ministeriu jis nusmukdė minėtos ministerijos vardą. Savo programoje jis skelbia pramonės nacionalizaciją ir, socialinę ekonominę santvarką. Jis taip pat sutinka su riba ant 38 lygiagrečių ir sakosi sutinkąs su bet kokiomis taikos sąlygomis, kurias patvirtins J. Tautos.

Politiniai stebėtojai sako, kad Cho Bong Am yra grynas politinis intriganas ir jeigu jam pavyktų atsistoti į Pietų Korėjos prezidento kėdę, tai ten tučtuojau įsiviešpatautų nauja diktatūra.

Pavergtoje Tėvyneje

Lenkų tremtinių laikraštis "Polak" kovo 27 d. numeryje įdėjo straipsnį, pavadinimą: "Iš darbininkų gyvenimo Vilniuje." Straipsnyje skelbiamos vieno neseniai iš Vilniaus pabėgusio darbininko suteiktos žinios. Jis pasakoja, kad, geresnės darbininkų kontrolės ir priežiūros tikslu, jau ir sovietinėje Lietuvoje, Sovietų Sąjungos pavyzdžiu pradėdama statyti darbininkams kolonijas.

1952 m. vasarą Vilniaus priemiestyje Antkalnyje, Raud. Armijos prospekte, pastatyta tokia kolonija, iš šešių didelį gyvenamųjų bloką, — karo pramonėje dirbantiems darbininkams. Tų pačių metų lapkričio mėn. tuose blokuose apgyvendinta apie 1.400 asmenų. Viengungiai gyvena po 2-4 asmenis viename kambaryje, o šeimos gauna po vieną ar du kambarius su virtuve.

Kiekviename bloke yra valgykla, didelė bendra virtuvė, skaitykla, batų ir drabužių siuvyklos. Centriname bloke yra kirpykla ir "Univermag" — įvairių prekių krautuvė, kuri aptarnauja tik kolonijos gyventojus. Ta proga laikraštis pastebi, kad daug prekių, kaip cukrus, riebalai, parduodami labai mažais kiekiais ir darbininkai turi ieškoti šių prekių laisvoje rinkoje — daug augštesnėmis kainomis.

Kiekvienas blokas turi miesto komiteto skirtą vedėją. Dažniausiai jis yra rusas, kartais lenkas ar lietuvis, bet visuomet kompartijos narys. Bloko komitetus sudaro taip pat tik partijos nariai.

Bloko vedėjas ir komitetas atlieka nuolatinę gyventojų priežiūrą. Išvykstant į miestą po darbo ar šventadieniais, oficialiai registracija nėra įvesta, bet faktiškai "patogumui", esamoje knygoje išvykstantieji užsirašo, kada ir kur išvyko. Neuzregistravusieji MV D būna apklausinėjami, kaip jie išnaudojo nedarbo laiką.

Toliau, gyventojų sekimas vyksta per bloką "korespondentus", kurie privalo

rašyti apie įvairius iš darbininkų gyvenimo įvykius. — faktiškai jie rašo apie kaimynus ir bendradarbius. Daug tokių "korespondentų" yra iš "komsomolo" — komjaunimo, kuriuos sumobilizavo Vilniaus apygardos komjaunimo sekretorė, rusė Volčkova.

Kiekvieną sekmadienį priešpiešt blokuose įvyksta politiniai susirinkimai. Juose visų dalyvavimas yra privalomas. Vienas iš šių susirinkimų tikslų, — kad gyventojai nelankytų bažnyčios. Visos kolonijos visuomeninio "auklėjimo" reikalai yra ruso komunisto Prusov rankose. Jis yra prop - agit. aygardos komiteto narys.

Yra įsigalėjęs paprotys gautus ir perskaitytus laiškus padėti vedėjo raštinėje, o taip pat padėti neužkljuotus išsiunčiamuosius laiškus. Tuo parodoma, kad nieko draudžiamo nėra.

Grįžusiųjų vokiečių pasakojimais, jiems besibastant po Lietuvą, tekdavo gana dažnai užtikti aplėstų sodybių, kur namai buvo be langų ir durų ir pro juos švilpaudavo vėjas. Kartais tokiose namuose jie apsinakvodavo ir net pasilikdavo ilgiam laikui. Aplinkiniai ūkininkai, kai jiems prirėkdavo kokio baltio ar lenų, atvykdavo į tokias sodybas ir pasiimdavo, kas jiems buvo reikalinga. Todėl pastatai, ne tik kad neprižiūrimi, bet nuolat ardomi, greitai nyko.

Vieno ūkio sodyba, savininką išvežus, po 5-6 mėnesių buvo taip sunaikinta, kad nebegalima buvo atpažinti. Prieš tai, šeimininkui dar gyvenant, trobesiai buvo tvarkingi, gyvenamieji namai su dideliais langais, kieme gražus, pilnas gėlių darželis, pats kiemas švariai užlaikomas. Greta buvo didelis sodas, atvertas medinė tvora. Po pusmečio tvoros buvo nuardytos, darželio su gėlemis, ne žymės nebėliko, sode medžiai išvartyti, o kai kurie nupjauti, matomai, kurui, kluonas nuardytas, kiemas pavirtęs šukšlynu. VKV Inf.

Here is the intelligent Pink Cockatoo which is found all over inland Australia. When the cockatoos feed on patches of roots, bulbs and seeds, they post sentries to warn them of approaching dangers. This cockatoo has bright pink and grey-white feathers.

Papūga protingoji.

Čia yra pratinga Ružavoji Papūga, sutinkama visur Australijos kontinento viduje. Kai šios papūgos renka maistą jos išstato sargybas, kurios išspėja apie artėjantį pavojų. Šios papūgos turi šviesiai ružavą ir pilkšvai - baltas plunksnas.

By courtesy of The New Australian

Korėjos politikos vadai

Šiandien Korėjos vardas minimas kiekvieną dieną laikraščių puslapiuose ir žmonių lūpose. Eiliniam skaitytojui to vardo sąvoka yra žemės taikos, kuriame vyksta karas tarp UNO pajėgų ir komunistinio pasaulio, ir kur nesutariama "tik dėl belaisvių grąžinimo"; bet pasaulio politikui, tai yra svarbi strateginė vietovė, dėl kurios istorijos bėgyje išlieta daug kraujo.

Šiandien kalbėdami apie Korėjos politiką liečiame tik vakariečių galvoseną ir veiksmus, tačiau neturime užmiršti, kad kiekvienam krašte yra savos aspiracijos, savi politiniai susigrupavimai ir savi politiniai vadai, kurie, jei ne šiuandien, tai rytoj turės didelę reikšmę. Turėdami tai galvoje mes norime supažindinti mūsų skaitytojus su Korėjos politikos vadais.

Jeigu imtume kurį kitą kraštą, tai turėtume peržvelgti krašto politinius susigrupavimus. Korėjoje į šią klausimą reikia žiūrėti kitaip: ten nėra jokių organizuotų politinių vienetų, išskiriant komunistus. Korėjos politiką veda asmenys, kurie turi daugiau ar mažiau savo šalininkų.

Šiandieninė Pietų Korėja yra jos prezidento Singman Rhee Korėja. Jis yra krašte didžiausias autoritetas ir jo valia krašte neginčijama. Kol leis jo sveikata, jis bus krašto valdovu, nes nėra kito asmens, kuris turėtų tiek įtakos. Teisybė, yra kaltinimų, kad administracijoje yra daug korupcijos, tačiau Rytų kraštų žinovai sako, kad tos blogybės tenai nėra didesnės negu kituose Rytų kraštuose, o bendra krašto administracija nėra jau taip bloga.

Kadangi prezidentas yra senas žmogus, tai visai natūralu, kad domimasi, kas jį galės pakeisti jam mirus ar dėl senatvės pasitraukus iš valdžios. Politiniai stebėtojai numato, kad Rhee įpėdiniais gali būti penki vyrai: Li Bum-Suk, Sin Ni Ki, Jonas Čiang, Jurgis Pain ir Cho Bong Am.

Svarbiausias jų yra Li Bum Suk-as. Jis yra sunkiosios pramonės darbininkų vadai ir geras karys. Per antrąjį pasaulinį karą jis buvo pakliuvęs į japonų nelaisvę, iš kur išbėgęs įstojo į kiniečių armiją ir užsitarnavo generolo laipsnį. 1941 m. jis organizavo Korėjos išlaisvinimo armiją. Jis yra karštas nacionalistas. Nors jis ir pripažįsta draugiškumą tarp antikomunistinių karių, tačiau yra labai jautrus Korėjos nepriklausomybės klausimui ir griežtas priešininkas svetimų pajėgų palikimui Korėjoje. Jis yra didžiausias priešininkas susitarti dėl padalinimo Korėjos į dvi dalis ir sako, jei alijantai nepadės atkariauti ir suvienyti Korėją, tai pietų korėjiečiai kariaus vieni. Jis yra karštas entuziastas ir Azijos tautų bendradarbiavimo šalininkas NATO ribose, įjungiant ir bendradarbiavimą ir Nacionalistinę Kiniją. Jį jo ūkinę programą įeina žemės reforma, pakėlimas prekybos ir pramonės ir tikslėnis pajamų paskirstymas. Jis yra aršus komunistų priešininkas.

Li Bum Suk yra populiarus jaunuomenėje ir armijoje. Jo programa turi didelį pritarimą. Jis yra įsteigęs apolitinę jaunimo sąjungą, kuri turi per 3.000.000 narių. Ta organizacija yra auklėjama patrijotinėje dvasioje ir jos nariai yra karši savo steigėjo rėmėjai.

Sin Ni Ki yra parlamento pirmininkas, senųjų konservatorių palaikomas. Jis yra Suko socialinės programos priešininkas ir kovoja už stambųjų žemvaldžių interesus. Jis yra garbingas, mandagus vyras, bet jam stokoja Suko dinamizmo ir populiarumo. Nors tikininkai jį ir palaiko, tačiau jaunuomenė neseka paskui, jį ir net jo sūnus yra Li Bum Suko organizacijos narys.

Jonas Čiang yra katalikiškai išauklėtas vyras. Jis yra Pietų Korėjos ministeris pirmininkas ir atstovas Jungtinėse Valstybėse. Dėl savo tarnybinės padėties jis yra susipažinęs su užsienio

Spaudos apzvalga

Labai daug aiškumo į Rytų-Vakarų santykius inėšė prezident. Eisenhowerio pasakytoji kalba su jo nustatytais sąlygomis, kaip gali būti pasaulyje įvykdyta taika.

Jei kai kas po jos buvo linkęs manyti, kad amerikiečiai bus pasirošę daryti Maskvai tam tikrų nuolaidų, tai tuos abejojimus visiškai išsklaidė valst. sekr. Dulleso vėliau paskelbti patikinimai. Jau Eisenhoweris pabrėžė, kad Rytų Europos tautoms reikalinga visiškai laisvė ir savarankiškos valdymosi formos, tai

Dulles dar daugiau išryškino pavergtųjų tautų tikėjimą teisingumu ir laisve. Su dabartine padėtimi negalima sutikti, nes tai reikštų pripažinimą, kad milijonai tautų turi būti pavergti. Svarbiausia - pavergtoms tautoms reikia aiškiai pasakyti, kad JAV nepripažino ir nepripažins jų pavergimo, kaip galutinio istorinio padarinio.

"New York Herald Tribune", komentodamas tuos Eisenhowerio ir Dulleso pareiškimus, pastebi, kad ypač valst. sekretoriaus žodžiai išblaškė visokias abejones ir baimę, jog bolševikams gali būti padaryta nuolaidų. Dabar

lenkai, čekai, bulgarai, lietuviai, latviai ir estai turi būti tikri, kad JAV nesutiks su jų pavergimu, kaip pastovių faktų.

Ypač palankiai tuos pareiškimus sutiko šveicarų "Die Weltwoche". (1953. 4. 24.), vedamajame "Eisenhowerio, vi-

zija" pažymėdama, kad

Sovietų imperija po Stalino mirties liko be vado, tuo tarpu laisvasis pasaulis gavo tokį vadą, kokio jam iki šiol trūko.

Prezid. Eisenhoweris savo kalba nurodė kelius, kuriais turi eiti ne tik vienos JAV, bet ir visas laisvasis pasaulis. Jo padarytąjį sprendimą pasaulis turi tinkamai įvertinti. Komunistų kraštuose, pradedant Rytų Berlynu, baigiant Sofija, Paryžium ir Stocholmu,

Maskvos įsakymai jau nebevykdomi taip kaip seniau.

Tie patys komunistai jau nebežino, kaip reikia elgtis toliau: garbinti Staliną ar ne, ar prancūzų kom. organas "L'Humanité" turi duoti Eisenhowerio kalbą ištraukas kaip tai padarė "Pravda", ar jas visai nutylėti, ar ir Ulbrichtas turi išleisti R. Vokietijoje amnest. įstatymą, ar JAV nebėra pasaulinis priešas Nr. 1, kai reikia elgtis ateityje — ar įsakymų vykdytojais nebus suimti rytoj tik už tai, kad dar vakar aklausiai ir ištikimiausiai klausė tos pačios Maskvos?

"Die Weltwoche" toliau pažymi, kad Eisenhowerio kalba "buvo ne tik išmintinga ir gera: ji buvo tiesiog vizionariška". Eisenhoweris, nusakęs "ginklavimosi beprotybę, kur kiekvienas šautuvas, kiekvienas karo laivas, kiekviena raketa dar daugiau apvagia tuos, kurie kenčia badą, skurdą ir šaltį, nurodo, kad už tas sumas būtų galima sudaryti milžinišką fondą ir jį panaudoti "totaliniam karui su vargu", bet tik su sąlyga, jei Maskva padarytų nusiginklavimą galimu. (Elta)

Ulika posedis

VLIKas 1953 m. gegužės 4 ir 5 d. d. svarstė pereinamąją nebaigtą darbavarkės klausimus.

Ryšium su Eisenhowerio kalba ir po Stalino mirties Sovietų Sąjungos propaguojama "taikos ofenziva" URT Valdytojas įvertino tarptautinę padėtį. URT Valdytojas pabrėžė, kad mūsų — visų lietuvių, — gerai pažįstancijų bolševizmas ir jų metodai, pareigai yra įspėti laisvąjį pasaulį, kad netikėtų šiuo bolševikų skelbiamu "taikos troškimu", nes komunizmas iš esmės ir jo tikslai kaip buvo, taip ir liko imperialistiški. Ta proga reikia pabrėžti, kad

JAV valstybės departamentas, interpretuodamas Eisenhowerio reikalavimą išlaisvinti Rytų Europos tautas, įsakmiai pasako, jog tat liečia ir Pabaltijo tautas.

Priešingai, Vakarų Europos valstybių nusistatymas šia prasme nėra toks vieningas ir mums palankus. Daugelyje šių kraštų manoma, kad okupuotiems kraštams reikalavimas laisvės reiškias karą, todėl nesą tikslu jį dabartinėmis sąlygomis rusams statyti.

Dėl to URT stengsis testti tarp lietuvių laisvajame pasaulyje akcija VLIKo paskelbtojo atsisakymo prasme — būdėti Lietuvos reikalų sargyboje neliečiant pasaulio beatsiveriančioms akims vėl užsimerkti ir nematyti bolševikų vykdomo krašte teroro. Tam tikslui

bus sustiprintas dokumentinės medžiagos apie Lietuvos — Sovietų santykius rinkimas ir jos skelbimas;

bus remiama ALTOs Iniciatyva išrūpinti JAV parlamento nutarimą leisti vadinamiems "liaudies seimo rinkimams" iširti, kartu su kitų Pabaltijo tautų atstovais bus paruoštas ir įteiktas laisvųjų tautų vyriausybės atitinkamas memorandumas ir kt.

Pribrendusiems bei per paskutinį pa-

sitarimą Reutlingene nebaigtiems klausimams svarstyti diplomatų šefas greitai laiku bus kviečiamas naujo pasitarimo. Tikimasi, kad ta proga bus galima nuodugniai apsvarstyti visą politinę — diplomatinę problematiką ir nustatyti vieną mūsų užsienio politikos liniją.

o tai įgalintų šioje srityje pasiekti dar didesnio efektyvumo. Šia proga taip pat turės būti aptarta ir veiksnių konferencijos programa.

Ryšium su spaudoje svarstomais projektais, liečiančiais nuosavybės klausimą Lietuvoje,

VLIKas nutarė paskelbti, kad jis laikosi visose Lietuvos konstitucijose užfiksuoto privačios nuosavybės dėsniu.

paliekant valstybei teisę nuosavybę reguliuoti, turint galvoje, kad išlaisvintu Lietuvos seimas pats priims įstatymą, tvarkantį nuosavybės klausimą. Visus okupanto išleistus įsakymus VLIKas laiko niekiniais.

Šiame posėdyje VLIKas taip pat patvirtino grupių pasitarimo pateiktą siūlymą printi ir VLIKą mažlietuvių rezistencijos ir Lietuvių Vienybės Sąjūdžio atstovus,

tuo padarydamas dar vieną žingsnį visų lietuviškų jėgų ir plačios konsolidacijos kryptimi.

Taip pat tenka paminėti priimtą Tautos Fondo statutą, kuris nurodo laisvavimo akcijai lėšų mobilizavimo tvarką, nustato santykius tarp PLB ir Tautos Fondo atstovybių, numato tvarką, kurios turi laikytis įvairios organizacijos ar pavieniai asmenys norėdami organizuoti pinigines viešo pobūdžio rinklervas, loterijas ir kt. (Elta)

SKAITYKITE IR PRENUMERUOKITE "AUSTRALIJOS LIETUVIŲ".

Kaina metams: £2.10.0

Western Australia is famous for its wildflowers and many people say they are most beautiful in the world. Here is one of the loveliest of them. It is the bright red Sand Plain Gum eucalyptus.

Gėlė gražuolė. Vakarų Australija garsi savo laukinėmis gėlėmis, ir daugelis žmonių sako, kad gėlės ten yra gražiausios visame pasaulyje. Štai čia viena iš gražiausiųjų. Tai šviesiai raudona Sand Plain Gum eukaliptas.

By courtesy of The New Australian

Malenkovas ar Berija?

Kremliuje vyksta įvykiai, apie kuriuos nevisada spaudoje parašoma visa tiesa. Londono politiniuose sluogsnuose pasakojama versija, kad kovo pradžioje Kremliuje įvykęs labai slepiamas valstybės sąmokslas,

per kurį visa iniciatyva ir faktiškoji vadovybė patekusi į raud. armijos generolų rankas. Mat, tuo būdu norima išjungti iš vienintelių valdovų partiją, o ypač visų bijomą saugumo policiją. Malenkovas esąs iš pat pradžių įsijungęs į šių karinių sluogsnų vadovybę ir pasidaręs arba jų intelektualinis vadovas, arba tesas tik paprasta jų iškaba. Kad Kremliuje vyksta vidinių pakitimų, esą galima spręsti iš visos eilės įvykių — atstatomas ministerio vidaus saugumo reikalams, rehabilitavimas gydytojų, pažeminimas ir suėmimas valdžios galvų Gruzijoje, visa eilė diplomatų pakeitimų etc. MVD yra tokia pat stipri, kaip kadaise nacių reiche buvo Gestapo ir SS. Klausimas, kaip Sovietų maršalai ir Malenkovas įstengs ateityje jais nusikratyti.

Iš kitos pusės galima manyti, kad paskutiniai įvykiai Kremliuje rodo augančią Berijos galią. Jei toji galia didėja Malenkovo sąskaita, tai, galimas dalykas, kad Berija vieną dieną pasidarys Kremliaus viešpatį Nr. 1.

Bolševikų čekas, paskiau GPU, po to NKVD ir galiausiai MVD Beriją padarė, kas iš tikro jis šiandien yra: neribotą viešpatį didžiausios pasaulyje policijos ir teroro organizacijos. Berijos gyvenimas rodo, kad jis klusniai dėl akių dirbo savo buvusiuose viršiniams, kad paskiau, atėjus tinkamam momentui, juos su tokiu pat ištikimumu likviduotų. Pirmą kartą tą savo praktiką jis "išmėgė" 1922 m. Tiflise, tuometinį čekos šefą Čidziadę apšaukdamas "kontrevoliucininku, kurį reikia paprasčiausiai sušaudyti". Po to kio pranešimo Maskvai Čidziadė buvo iš tikro sušaudytas, o Berija per jo lavoną pakopė vieną pakopą aukštin. NKVD šefo Ježovo siužadėjimo laikais buvo veik visiškai paralyzuotas visos Sovietų valstybinis aparatas. Kalėjimais buvo prikimšti žmonijos, visur siužadė neįpasakytas teroras. Tada "Kaukazo Stalinas", kaip Beriją vadino, pasiteiravo tikrąjį Staliną, neįau "visus mūsų vyriausybės narius reikia laikyti išdavikais arba trockininkais?" Kai Stalinas jį tai atsakė "vargu", tada

Berija, kaip Gruzijos partijos sekretorius, 5 pasiūciausias "valytojus" pats įsakė sušaudyti, o pajutusios tam tikrą palengvėjimą masės tą jo žygį sutiko su lengvesniu atsidūėjimu. Žinoma, masės nežinojo, kad to paties Berijos įsakymu konc. stovyklos buvo grūstė prigrūstos darbo

vergy, kurias iš Kaukazo pasiūsdavo visur, kur tik jų pareikalavdavo, kad tuo būdu "revoliucinės vyriausybės priešai savaime greičiau išnyktų". Ne kas kitas, o pats

Berija 1938 m. gruodžio 7 d. nuvertė ir savo pusiū pamišusi šefą. Savotiškai įdomi bolševikų taktika:

norėdamas parodyti, kokia pabaisa siautė anksčiau, dabar Berija įsakė atidaryti kalėjimus, tūkstančius suimtųjų amnestavo ir, peržiūrėjęs daugybę nebaigtų bylų, jas išsprendė apkaltintiems palankesne prasme. Nors anksčiau pats slapta buvo prisidėjęs prie nesuskaitomos daugybės nekaltųjų likvidavimo, bet dabar iškilmingai ir viešai vėl pats išvadavo dalį savo paties aukų.

1941 m. Berija buvo paskirtas generaliniu saugumo reikalams komisaru ir komisarų tarybos pirmininko pavaduotoju. Tuo būdu ko jis turėjo bijoti, tai tik vieno Stalino. Su laiku jo įtaka vis stiprėjo. 1941 m. jis pakviečiamas į krašto gynimo tarybą, 1945 m. gauna maršalo laipsnį, 1946 m. pakviečiamas į politinį biurą ir perima atomines energijos vyr. vadovybę, 1946-1950 m. išplečia Sovietų saugumą Rytų Europai.

Jei seniau jam Stalinas buvo "tąbu", tai toli gražu tokios pagarbos jis neįgaucia Malenkovui, nors iš seno laikomas jo "vieninteliu draugu". Darbo vergai keikia visas bolševikų įžymybes: Staliną, Molotovą ir visus vergus. Tačiau niekad nekeikia viešai Berijos — ir štai dėl ko: nėra nė vieno Sov. Sąjungoje žmogaus, kurio visi Sov. Sąjungos piliečiai ar suimtieji taip bijotų, kaip Berijos. Tačiau tada, kai niekas negirdi arba jie gali keikti jį tarp savųjų, tai

Berija keikiamas tokiais keiksmazodžiais, kokių nėra ne tik rusų keiksmų žodyne, bet ir nė vienoj kitoj pasaulio kalboj.

Tokia jo yra nepaprasta galia, kuri įvaro baimę net ir mirti pasmerktiesiems. Oficialiai Berija yra "ministerio pirmininko pavaduotojas ir vidaus reikalų ministeris". Tačiau tų sąvokų nieku būdu negalima lyginti su tais pačiais Vak. Europos valstybių terminais. Faktiškai

Berija yra nekontroliuojamas viešpats milžiniško aparato, kurio žinioje yra tiek Sov. Sąjungos, viduje, tiek užsienyje visokios rūšies milicija, pasienio apsauga, techninė

MVD daliniai su specialiomis žudikų komandomis, MVD saugumo tarnyba, jam priklauso taip pat visas šnipų ir kontrašpionažo aparatas, nesuskaitoma daugybė bolševikinių šnipų visose tautos ir saletitinių kraštų saugumo organai. Pagal jo direktyvas dirba daugybė MVD mokyklų ir insti-

tutų, ruošiančių specialius šnipus užsieniui, "raudonuosius smogikus", atentatinikus etc. Kas yra per revoliuciją patekęs į valdžią, tas turi visados bijoti kontrrevoliucijos ir tegali savo režimą grįsti tikrai teroru.

Į Malenkovo ir Berijos draugystę tenka žiūrėti taip pat bolševikų akimis.

Raudonieji, o ypač jų didieji, bolševikinėje teroro valstybėje pripažįsta tik savą, bolševikišką kalbą: jie tol žygiuoja drauge, kol stipriausias iš jų kitą priverčia tai daryti. Mirus Stalinui, Stalino reali jėga pasibaigė. Dabar kiekvienas mėgina eiti savais keliais. Ateitis parodys, kaip ilgai toji Berijos draugystė su kitais truks. Kas iš tikro iškilis kaip naujas "raudonasis caras"?

Jau kiek anksčiau šveicarų "Die Weltwoche" skelbė, kad nespecialistiniu sunku susidaryti tikrą vaizdą, kas dabar iš tikro vyksta Kremliuje. Laikraštis yra linkęs manyti, kad ar tik nepradėjo blėsti Malenkovo žvaigždė.

Tai ryškiai pavaizduoja keli faktai. Visi žino, kad drauge su Malenkovu ejęs Ignatievas perėmė saugumo ministeriją, kai artimas Berijos bendradarbis ir patikėtinis Abakumovas, "atidengęs" gydytojų sąmokslą ir tuo netiesiogintai apkaltinęs Beriją, buvo 1952 m. sumetas (be to, apskelbtas "amerikiečių ir angliu šnipu"...) Taigi per Ignatievą Malenkovas buvo laikinai visą policiją pasiėmęs savo žinion, tuo būdu sustiprindamas ir sau klusnų partijos aparatą. Tačiau dabar tas jos didžiausias šūlas saugume pats buvo atstatytas

Faktas yra, kad Malenkovas nuokovo 20 d., kada jis oficialiai atsisakė iš partijos sekretoriato vadovybės, nepasakė nė vienos reikšmingesnės kalbos ir nepasirašė nė vieno dekreto,

taip pat apie jį bolševikų laikraščiuose tiek nerašoma, kaip anksčiau. Laikraštis daro išvadą, kad galimas dalykas, nors tai nėra ir tikra, jog su laiku Malenkovas gali "kristi".

Vokiečių "Christ und Welt" Nr. 16/1953 plačiau nušviečia tas priežastis, kurios priverė Malenkovą sustabdyti savo "valymus".

Po Stalino mirties satelituose buvo laukiama tokių valymų, kurie turėjo nusmelkti net ir pačius žiauriausius 1934-1938 valymus Sov. Sąjungoje.

Stalinas bolševizmą išugdė į didžiausią imperializmą. Šiuo metu, kaip atrodo, valymai ir antisemitinė akcija sustabdyti taip pat satelitiniuose kraštuose, nes reikalinga konsoliduoti saugumo organus. Tačiau iš tikro tai nėra tikrai ramumas prieš dar didesnę audrą. Su koku brutalumu bolševikai žudo visus priešus, parodo, kaip praneša "Rheini-

"MOTINA TAUTAI, KAIP SAULĖ ŽEMEI!"

Ir šiais metais Sydnejaus lietuvių, vadovaujami savo kapeliono kun. P. Butkaus ir talkininkaujami Katalikų Dr. jos ir vietos skautų-čių, Motinos Dieną atšventė Camperdown'e, gegužės 10 d.

Motinos Dienos minėjimas pradėtas šv. Mišiomis už lietuves motinas, kurias atlaikė kun. P. Butkus, pasakydamas gražų, šiai dienai pritaikintą pamokslą, pabrėždamas, kad Motina tautai esanti kaip saulė žemei! Iškilmingų pamaldų metu giedojo p. B. Kiverio neseniai suorganizuotas chorėlis.

Tuoju po pamaldų apie 250 tautiečių pripildė parapijos salę, kurioje vyko tolimesnis Motinos Dienos Minėjimas - aktas. Įemančioms į salę lietuviams motinoms "Šatrijos Raganos" D-vės skautės prisegė po baltą chrizantemos žiedą, papuoštą trispalviu kaspinėliu.

Minėjimą atdarė kun. P. Butkus trumpu žodžiu, pakviesdamas atsilankiusius į minėjimą pagerbti žuvasias lietuves motinas atstojimu ir sugiedojimu "Marija, Marija..." giesmės pirmuoju punktu. Po to sekė p. J. Karitono paskaityta B. Brazdžionio dedikacija "Lietuvos Motinai".

Plačiau ir turiningą paskaitą skaitė p. J. Tininis, išskeldamas Motinos-Auklėtojos reikšmę žmonijai ir Lietuvių Tautai: "Patvariausias, ištikimiausias ir nesavanaudiškiausias jausmas yra Motinos jausmas". Lietuvių tauta gerai suprato ir įvertino motinos reikšmę — liaudies dainose, kūryboje motina vadinama gražiausiais vardais, nes, kaip sako ispanų patarlė "Ranka, kuri judina lopšį, judina ir visą pasaulį!" Prelegentas kartu priminė ir keletą neigiamų reiškinį, nedarnųjų garbės moteriai — motinai. Laimė tokių motinų lietuvių tarpe mažai tepasitaiko.

Paskaitą sekė jauno pianisto R. Zacharevičiaus nuotaikingai paskambinti

scher Merkur", kad ir paskutiniai įvykiai Albanijoje, kur, nepavykus maistui po Stalino mirties, buvo žiauriausiai išnaikinti šimtai mėginusių sukilti patriotų.

Kiti vokiečių laikraščiai praneša, kad Maskvoje sudaryta iš 14 narių spec. komisija, kuriai vadovauja Bulganinas, turinti paruošti planą, kaip išvalyti rusų pramonę ir mokslus "nuo visokių užsienio įtakų". Panašių "valymų" bus pravesta ir kitose srityse.

Ir vokiečių žurnalas "Kristal" Nr. 9/1953 patvirtina, kad Rusijoje vyksta didelės varžybos dėl valdžios.

Sensacingi pakeitimai užsienio tarnybose ir viduje rodo visai ne planingumą, kaip tai norėtų aiškinti užsienio komunistai, o viduje vykstančią kovą. Jau anksčiau JAV ambasadoriai Bedell Shith ir Kennanas buvo pranešę apie aukščiausiose Sovietų įstaigose Stalinui susidariusią opoziciją, bet Stalino politika buvo drįsta "koreguoti" tik jam jau mirus. Jo sąskaitas pirmoj eilėj apmokėti gavo Riuminas. Riumino anksčiau niekas nepažino, kol "Pravda" paskelbė, kad jis esąs didžiausias pasaulyje niešas, o jo saugumo policija pateikusi prievartą išgautą visų 15 Kremliaus gydytojų "prisipažinimą kaltais". Jis taip pat faktiškai pravedė bylą Prahaj, jo darbas — santykių su Izraeliu nutraukimas. Tuo reikalu sensacingąjį komunikatą gaskelbė ne Malenkovas, bet Berija.

Pirmą kartą Kremliaus istorijoje, pažymi žurnalas, buvo viešai konstatuota, kad jų policija klysta ir kankina suimtuosius, kad jų tarytojai meluoja ir teroru išgauna prisipažinimus.

Gi dar taip neseniai, būtent — per KP suvažiavimą, Malenkovas buvo apkaltinęs patį Beriją už "budrumo stoką". Atleistas Ignatievas buvo Malenkovo mylimasis. Šiuo metu Malenkovas tyli. Taip pat

Juozas Mikštas

Stoty

Išsiveži tu mano džiaugsmą, Bet neisiveži vilties. Jei tu norėsi — mes prišauksim! Nors aidą mūsų praeties.

Jei tu norėsi — vėl sugrįši, Kaip grįš tas pats čia traukinys. Ir pažeistas širdis surišę, Ilgai dar būsime jauni.

Grakščia ranka grakščiai man moji, Ir veido šypsena graudi Jau gęsta, tirpsta toluomoje, Bet pasilieka ji širdy.

Ir lieku vienišas perone, Ir lieku liūdnas, neramus. Bet būk laiminga šioj kelionėj — Aš grįstu į tuščius namus.

Ir nuolat lauksiu ir tikėsiu, Kad pasibelsi į duris, Kad meilės nūdieniai grivėsiai Nauju gyvenimu nušvis.

Melbourne, 1953.1.4.

Šopeno — "Preludas" ir Griego — "Pavasariui", ir skautės M. Osinaitės gyvai ir su įsijautimu padeklamuotas B. Brazdžionio eilėraščių "Motina". Toliau p. R. Zacharevičius akompanuojant pasirodo jaunutė baletu mokyklos auklėtinė Kymantaitė su "Tyroliciu šoku". P. E. Vilnonis, akompanuojant dukrelei J. Vilnonytei, padainavo ariją ir Fausto "Valentino Malda" in "Tamsiojoj Naktelėj".

Savo pagarbą ir padėką mielosioms močiutėms išreiškė deklamacijomis jaunosios — R. Glionartaitė — V. Nemunėlio "Gera augti prie mamytės", Zinkutė, eilarščiu mamaitei (iš visų pasirodžiusių jauniausia, bet katiųjų susilaukusi daugiausiai!), "Šatrijos Raganos" d-vės skautė Dalia Grosaitė J. Minelgos eilėraščių "Laiškas Motinai" — jai marmorando pritarant iš už scenos jos sesėms — skautėms, ir mažytė Grybaitė pianinu paskambindama "Lietuva brangi". Skautių-tų tautinių šokių grupė, vadovaujama, vyr. skl. O. Plūkiėnės, gyvai pašoko tautinį šokį "Sustą". Klebonui kun. P. Butkui tarus baigiamąjį žodį ir padėkojus programos išpildytojams ir dalyviams savo gausiu atsilankymu, minėjimas baigtas Tautos Himnu.

B. Žalys.

"baigta" ir su Malenkovo kultu, kur tuoj po Stalino mirties buvo norėta iš jo sukurti "antrąjį Staliną".

Jo vardas taip pat išnyko iš patvarkymų ir įsakymų. Įsakymą paleisti gydytojus pasirašė ne jis, bet Berija, kom. laikraščiuose kaip sovietinės valstybės "galva" figūruoja Vorosilovas, įsakymai ir patvarkymai skelbiami partijos prezidiumo vardu.

Žurnalas reiškia nuomonę, kad Berijai vienam įveikti Malenkova bus neįmanoma. Tam reikės armijos pritarimo, bet ta iš seno yra bolševikinės žvalgybos priešas. Tuo tarpu Malenkovas žygiuoja drauge su karine vadovybe. "New York Herald Tribune" skiltyse broliai Alsopai ir prancūzų "Paris Match" paskelbė tvirtinimą, kad Berija drauge su kitais "pašalinės" ir Staliną. Kuo visa ta kova baigsis, parodys netolima ateitis.

HANIBALIZMAS

Keturi afrikiečiai buvo nuteisti po šešis mėnesius sunkiųjų darbų kalėjimo už tai, kad nužudė katalikų misijonierių, Dr. Quinlan, suvalgę Misijonieriaus automobilis pr. m. lapkričio mėnesį laike neramumu buvo apverstas ir padegtas, o pats misijonierius pagrobtas Afrikos laukinukų.

This is the best known of all Australian blossoms, the wattle, known to European as mimosa. The soft, golden flowers burst from huge numbers of trees all over Australia to announce the coming of spring.

Gėlė tarp gėlių...

Tai plačiausiai visoje Australijoje žinoma gėlė, Europoje vadinama mimozos vardu. Švelniais, auksiniais žiedais apipilti milžiniški kiekiai medžių visoje Australijoje yra artėjančio pavasario pranašai.

By courtesy of The New Australian

KATALIKŲ GYVENIMAS

Redaguoja P. Pusdešris

VOKIETIJOS LIETUVIŲ KAT. KUNIGŲ SUVAŽIAVIMAS

Šių metų balandžio 20-24 d. Bad Kreuznace, Vytauto Didž. sargybų kuopos patalpose, įvyko Vokietijos gyvenančių lietuvių kunigų suvažiavimas. Pirmosios 3 dienos buvo pašventos dvasiniam atnaujinimui — rekolekcijoms, kurias pravedė Tėv. P. Loeslein OFM, ilgą laiką gyvenęs Plungėje ir puikiai kalbąs lietuviškai.

Dvi paskutines dienas buvo posėdžiujama ir svarstoma pastoracinės problemos. Iš kunigų pranešimų paaiškėjo, kad tik du savo parapijas turi vienoje vietoje (Diepholzas ir Wehenas prie Oldenburgo), o visi kiti yra prisiekę keliautojai. Ypatinai daug vetovių aptarnauja Würtembergo kapelionas kun. A. Butkus, anglų zonos dekanas kun. V. Šarka ir darbo kuopų kapelionas ir Bavarijos dekanas kun. dr. J. Aviza. Jiems judėti nėra sunku, nes naudojami NCWC padovanotais Lietuvių Sielovadai automobiliai, tačiau dauguma kunigų iš stovyklų į stovyklą keliauja traukiniais, tramvajais ir pėsčiomis.

Pragyvenimo sąlygos nėra lengvos. Tiesa, JAV-bių konfratai visus aprūpina šv. Mišių stipendijomis, NCWC dar prideda mėnesiui po 85 DM, bet tai nėra pakankama, nes be asmeniškos reikalų daug kaštuoja kelionės, prie to prideda ir bendras lankomų tautiečių skurdas. Tačiau visos tos bėdos nemažina energijos ir aukos dvasios.

Kun. V. Kaleckis pranešė apie per Sielovadą (Caritas) einančią šalpą skurdo prispaustiems Vokietijos lietuviams, kurių šelpėjais yra pastoviau įvairiuose kraštuose įsikūrę lietuviai. Šalpa, jos reikalingiems, siuntinama arba tiesioginiai iš Sielovados įstaigos Dieburge (kur šiuo metu be Tėv. A. Bernatonio dar dirba kun. V. Kaleckis ir kun. A. Steigvila), arba per pastoraciją dirbančius kunigus.

Buvo nagrinėjama ir spaudos problema, Trūkstant vietinės religinės periodikos, stengiamasi jos gauti iš užsienio. Nemaža laiko buvo skirta ir jaunimo auklėjimo klausimams. Tėv. A. Bernatonis išaiškino PLB Vokietijos Krašto Valdybos ir Sielovados padarytą bendrą žygį, nuperkant Vasario 16-tosios Giminaičių patalpas. Kunigai prizadėjo prie to prisidėti savo asmeniškomis aukomis. Buvo aptartos Vargo Mokyklos ir sudarytas planas vasaros vaikų stovyklų, kurias finansuoti pažadėjo BALFas ir kitos organizacijos.

Paskutinio posėdžio metu Vyr. Sielovados Tvakytos Tėv. A. Bernatonis paskelbė keletą perkėlimų: kun. dr. A. Paškevičius skiriamas Vasario 16-tosios Giminaičių kapelionu; kun. P. Girčiūsis Diepholzo perkeliamas į Weheną; kun. S. Kaunas — į Weheną ir Bambergą; kun. A. Steigvila — iš Dieburgo į Nürnbergą; kun. V. Poimanskis paskirtas į Memmingeną; kun. A. Bunga iš Memmingeno keliamas į Kai-

serslauterną (kuopas); kun. B. Liubinas iš Kaiserslauterno į Dieburgą (Sielovadon); kun. J. Tautkevičius — į Müncheną pagalbėti kun. dr. J. Avizai.

Paskutinės dienos vakare (bal. 24) įvyko svečių priėmimas. Atsilankė vyriausias RMP amerikiečių kapelionas pulkininkas Kennedy SJ, lenkų Generalinis Vikaras Vokietijai prel. Lubowiecki, vokiečių pabėgėlių veikėjas pr. Kindermann ir eilė kitų garbingų svečių. Ta proga pasakytose kalbose daugelis pasidžiaugė gražiu lietuvių kunigų darbu ir pareiškė vilties į šviesesnę ateitį, kurią laiduoja dabartinis lietuvių tautos kryžiaus kelias. K.B.L.

KARALIENĖS VAINIKAVIMAS

Anglų imperija pergyvena retas istorijos dienas. Palikdama politiką politikams, ji pati visu užsiedimui ruošiasi didžioms vidaus iššiklėms — savo jaunos karalienės Elzabietos II vainikavimui. Šventiška nuotaika siekia ir šią tolimąją Australiją, iš kur tūkstančiai smalsuolių ir pareigūnų laivais ir lėktuvais yra išvykę dalyvauti vainikavimo iškilmėse.

Nuo Henriko VIII laikų ligi Jurgio VI Katalikų Bažnyčia buvo laikoma imperijos karūnos priešu, ir vainikuojami karaliai, tarp kitų karūnavimo priesaikos formulėje surašytą pažadą, prisiekdavo kovoti ir prieš Kat. Bažnyčią. Dabartinės karalienės senelis Jurgis V šią priesaiką atmetė ir su Kat. Bažnyčia padarė taiką. Elzabeta II, dar būdama princese, lankydama Italiją, buvo privačioji audiečioji priimta Šv. Tėvo. Šis jos žygis anglikonų Bažnyčioje sukėlė pasipiktinimą audrą — kaip esą galima, kad anglikonų Bažnyčios galva lankytų popiežių ir tuo pačiu neoficialiai lyg ir pripažintų jo pirmumą.

Karalienės vainikavimo iškilmėse dalyvaus asmeninis popiežiaus atstovas arkivyskupas Fernando Cento, lydimas Vatikano valstybės sekretoriaus Mgr. Veuillot. Visas vainikavimo ceremonijas tvarkys Nordfolko kunigaikštis, kuris Anglijoje yra žinomas kaip aktyvus katalikas. Visoj Anglijoje, taip pat ir Australijoje katalikai vainikavimo dieną melsis už karalienę. Vainikavimo prisiminimui atspausdinti paveikslėliai su užrašu: "Viespatie, laimink mūsų karalienę dabar ir visados".

Vainikavimo ceremonijos yra labai senos, įvestos Eduardo II 1307 m. kurio tik labai mažai kur tėra pakeistos reformacijos metais. Paskutinis anglų karalius katalikas buvo Jokūbas II, kuris 1695 metais buvo vainikuotas katalikų ritualo ceremonijomis. Altorius ir sostas, kurie bus naudojami vainikavimui, yra 600 metų senumo. Dabar pasaulis tėra tik vienas karalius katalikas, tai belgų karalius Baudouin, bet ir šis atsisakė karūnos.

Mokyklas lanką vaikai visoje imperijoje gaus vainikavimo dieną specialią

dovaną — Šv. Raštą. Tą dieną duos jie ir lojalumo pasižadėjimą, kurio tikslas toks: "Aš myliu Dievą, savo šalį ir gerbiu jos vėliavą. Myliu ir karalienę. Pasižadū rūpestingai klausyti Dievo, savo krašto, tėvų ir mokytojų įsakymų." Šį pasižadėjimą duos visi mokiniai lanką katalikišką mokyklą ir Australijoje. Būtų gera, kad ta proga tėvai pažadintų savo vaikuose meilę savam kenčiančiam kraštui.

JEI NORI BUTI KUNIGU

Sausio pabaigoje išėjo vysk. V. Brizio ir kan. J. B. Končiaus pasirašytas atsisaukimas kunigyستės pašaukimų reikalu. Jame panešama, kad tretyje esą vyskupai, kurie rūpinasi kunigų auklėjimu Lietuvai, sudaro komisiją. Jos pirmininku yra arkivyskupas J. Skvireckas, vicepir. vysk. V. Padolskis, gen. sekret. kan. J. B. Končius. Atsisaukime komisija prašo kunigų savo parapijose propaguoti pašaukimų į dvasinį luomą idėją. Pageidaujama, kad viena diena metuose būtų paskirta maldai ta intencija. Jaunuoliai baigę gimnazijas ar kolegijas ir norį būti kunigais, tuo reikalu turi kreiptis pas savo lietuvius kapelionus, arba tiesioginiai į šv. Kazimiero Kolegiją Romoje, kurios adresas:

Collegio Lituano, via Casalmonferatto 20, Roma — ITALY.

Roma. — Italijos savaitraštis "Realta Politica" pirmame puslapy skelbia, kad Lietuvoje bažnyčių varpai, kieliukai, žvakidės ir kiti bažnytiniai daiktai buvo surinkti ir naudojami karo pramonei.

Sekmadienį, pagal Anglijos įstatymus, negalima važiuoti toliau, kaip 5 mylias; neleidžiama pieną išvežti vėliau, kaip 10 val. ryto; krosketa galima žaisti to paties kaimo dalyviams, bet negalima žaisti dviejų kaimų komandoms; negalima veikti teatrui, bet galima vaidinimų žiūrėti per televiziiją; koncertai leidžiami, jei dalyviai nėra nusidažę ir apsitašę specialiais kostiumais; deklamuoti ir skaityti eilėraščius bei scenos veikalus galima, bet jei skaitytojas ims gesticuliuoti rankomis ir veidu daryti mimiką, tai nusikals įstatymams. Kinai veikia, bet tos dienos uždarbio dalis turi eiti labdaros darbams. Šie papročiai remiasi įstatymais iš 1625 ir net 1932m. Dalis jų apeinama, dalies laikomasi. Ir patys anglai kartais nežino kas galima, kas ne.

MARIJA RADZEVIČIUTĖ

Laurynas teviskeje

ZEMAITIJOS KNYGNEŠIŲ ROMANAS
(Ištrauka)

III

Naktis. Virš Kiršniavos kilo sidabrinis mėnulis, apšviestas nurimusius, vasaros karščių iškankintus laukus.

Visur tyla. Nurimo vėjas, tik šienai ir rugiaiš pakviptę srovelės šiltai padvelkia iš laukų ir pievų, o paupyje kartkartėmis sucieksi apsnūdęs paukštėlis. Kaimas miegojo.

Apie vidurnaktį tyliai prisivėrė Didelių pirkios durys. Į kiemą išėjo Laurynas. Jis negalėjo užmigti minkštuose pataluose seklyčioje, kur jam brolienės paklojo, jų žodžiais tariant, karališką guolį. Tyliai išslinko iš seklyčios, perėjo tvankų, prikvėpuotą gyvenamąjį galą, kur knarkė įmigusį šeimyna, ir pagaliau išslinko į gryną, prikvėpusį nakties orą. Perėjo kiemą, atsirėmė vartelių ir, užsidedęs cigarą, susimastė.

Ten, toliau sroveno Kiršniava, o mėnulis liejo sidabrą ant skysto rūkų debesio, pakibusio viršum upelio vandens. Užupyje žaizdaravo ugnelė, verkė smuikas, džiržginamas nejudusios rankos, kartkartėmis užsikirsdamas. Ten jau buvo dvaro pievos. Martynukas, išjojęs naktigonėn, dabar kūrėno ugnį ir smuiku blaškė nuobodulį.

Laurynas nusijuokė. Ir jis pažinojo tas lankas ir ugnia-kūrus rasotoje žolėje. Tai jo tevis, tokia pat būtų buvusi ir ateitis; jeigu iš čia nebūtų išklydęs į žmones. Visą tai dabar jam atrodė juokinga ir jis ėmė kvatotis. Juokingai jam atrodė tos siauros pažiūros į darbą ir pažangą, tie smulkūs rūpeščiai, vargeliai, bėdos, ta buitis, įsprausta tarp kaimynų, upelio, dvaro, bažnyčios ir miestelio už poros mylių. Jį suspaudė ilgesys. Pasiilgo miesto, draugų ir pramogų. Dabar vaikščiotų sau Štetine, o vakarais myluotų Gretą, pavydint ir net pykstant ne vienam Štetino jaunuoliui. Ką jis čia veiks tą savaitę, besisvečiuodamas pas tėvą, kaip išvers tvankioje pirkioje, su kuo šnekės?

Ir ko jie čia tupi sau, sakytum prirakinti prie tos žemelės? Tenai, svečiose šalyse jie galėtų įsigyti nepalyginamai daugiau patogumų bei turtų. Dėl ko jie nepakelia sparnų? Grįžti pirkion jau nebeorėjo. Naktis buvo šviesi ir šilta. Nusprendė pasivaikščioti. Tyliai atkėlė vartelius ir išėjo.

Tvorom apjuostos, dunksojo sodybos. Eidamas ulytkeliu, ėmė atpažinti paskirus ūkininkus: štai turčiaus Šliugurio ir siuvėjo Juozo trobos, toliau Švedo sodyba ir Rapo, vadinamo Barzdila, klounas. Taip eidamas, ir, nieko nesutikęs,

Redaguoja Sambūrio "Šviesa" Australijos Regijonalinė Valdyba

TAUTOS TURTINGUMAS IR GALYBĖ

Netarai tiek spaudos puslapiuose tiek visuomeniniuose susibūrimuose iškeliamas tautos turtingumo ir galingumo klausimas, bet, deja, jis nevisada pakankamai ir iš esmės išaiškinamas.

Kur glūdi tautos turtingumas ir galybė — įvairiais amžiais ir įvairių profesijų asmenų, kaip politinių, karo vadų, filozofų, ekonomistų ir t.t. skirtingai buvo aiškinama. Pradedant 16 a., taip vadinamieji merkantelistai, tautos turtingumą ir galybę žiūrėjo aukso kiekyste, kurį kiekvienas to meto valdovas ar valstybė disponavo. Kaip geriausia priemonė auksumi įsigyti merkantelistai siūlė vesti aktyvią užsienio prekybą. Iš viso tais laikais ėjo didžiausios grumtynės dėl aukso, nes suskaldytos Europos valdovai vedė nepaliaujamus karus, kuriems vesti būtinai reikėjo aukso išteklių.

Kiek vėliau, 18 a., Prancūzijoje atsirado priešinga srovė, fiziokratai, kurie tautos galybę žiūrėjo žemėje ir iš žemės gaunamuose produktuose. Fiziokratai ypatingai išaukštino ūkininkiją, pripažindami vienintelę produktyvia klase, gi amatininkus ir kitus verslus skaitė išnaudotojais, kadangi, jų nuomone, šie naujų gėrybių nekuria, o tik tai ūkininkų gaminius perdirba ir sunaudoja. Šios teorijos kūrėjas buvo prancūzų gydytojas Francois Quesnay.

Kaip pastarosios dvi teorijos nepaprastai išskėlė aukso ir žemės reikšmę, taip 18 a. antroje pusėje garsus anglų ekonomistas ir filozofas Adam Smith atvėrė iki tol dar visai nežinomą faktorių — darbą tautos turingumui ir galingumui siekti. Jis įrodinėjo, kad darbas yra visokio turto ir galybės šaltinis, gi darbo produktyvumui kelti nepaprastai vaizdžiai irodė reikalingą darbo pasidalinimą. Vis dėlto ir Adam Smith tautos turtingumą ir galybę daugiau žiūrėjo materialistinių gėrybių kūryboje negu dvasinių.

Visai naują lapą šiuo klausimu atvėrė vokiečių Frīdrich List 19 a. pirmoje

pusėje, sukurdamas taip vadinamą "produktyviųjų jėgų teoriją" (Theorie der produktiven Kraefte). Jo pareiškimas, kad "svarbiau kaip pats turtingumas yra jėgos, kuriomis turtingumas įgyjamas" pilnai galioja ir šiandien.

Fr. List sako, kad individo produktyvumas priklauso nuo to, kiek viešosios institucijos ir įstatymai religingumą, moralę, mokslą, asmens saugumą ir nuosavybę, laisvę ir teisę kuria ir saugoja; ir kiek tautoje materialinėms gėrybėms gaminti faktoriai, kaip žemės ūkio pramonė ir prekyba harmoningai tarpusavy yra išvystyti ir kiek yra išvystyta tautos jėga užtikrinti individo pažangą ir gerovę iš generacijos į generaciją.

Kuris darbas yra produktingas Fr. Listas šitaip išsireiškė: "produktingą darbą dirba ne tik tie, kurie kiaules augina, bet jaunimo ir suaugusių mokytojai, gydytojai, teisėjai ir administratoriai ir visi pastarieji net daug aukštesniam laipsnyje. Pirmieji gamina materialines gėrybes gi antrieji produktyvines jėgas".

Listo žodžiais tariant "produktyviųjų jėgų" išteklių tautoje šiandien lošia nepaprastą rolę, ką vaizdžiai galima pastebėti ir "didžiųjų politikoje". Jokia paslaptis, kad SSSR šiandien Rytų Vokietijos 18 mil. gyventojų gal net daugiau brangina kaip apie 400 mil. kiniečių ir kaip tik todėl, kad palyginti tame mažame skaičiuje žmonių glūdi nepaprastai dideli "produktyviųjų jėgų" šaltiniai, kurie kiekvienu metu gali būti panaudoti komplikuočiausioms ūkinėms gėrybėms gaminti.

Mūsų, kaip tremtinių padėtis, esančių už Tėvynės ribų, įpareigoja kiekvieną lietuvių tinkamai šį klausimą suprasti. Maža būtų mūsų ateičiai padaryta, jeigu kiekviena lietuvių šeima gyvenanti Australijoje išgytų po puikų namą ir net priedo automobilį, tačiau paliktų savo jaunąją kartą be išsimokslinimo, profesinio paruošimo ir bendro išsilavinimo.

Taigi, tautos turtingumą ir galingumą negalima vienpusiškai suvesti į kurį vieną iš trijų minėtų faktorių, nes tauta savo sužydėjimo laikotarpiu pasiekė tik tada, kai medžiaginių vertybių gamyba ir dvasinių jėgų ugdymas vyks tarpusavy harmoningai, patenkindami individo reikalavimus išsėinančius iš gyvenamojo laikotarpio ir bendros jį supančios aplinkos.

J. P. Kedys

("Šviesos" kronika nukelta į 5-tą psl.)

Mokslo naujienos

TYRIMAS KOSMINIŲ SPINDULIŲ

Pirminiai kosminiai spinduliai yra branduolių dalelės iš erdvės. Dauguma jų susiduria su atmosferos elementais, suskaldo atomus ir sukelia antrinius kosminius spindulius. Ties antriniais spinduliais pastebimi žemėje.

Norėdamas išaiškinti prigimtį ir kilmę tų paslaptinių dalelių, kurios nuolat bombarduoja iš erdvės mūsų žemę, JAV Laivyno tyrimų ir Atominių energijos įstaigos pasiuntė tyrinėjimams ledlaužį, prie šiaurės polio iki 442 mylių atstumo. Šiaurės polius buvo pasirinktas, norint atspalaiduoti nuo žemės magnetinio lauko įtakos. Iš to ledlaužio buvo paleisti 14 mažų balionų. Kai kurie jų turėjo raketas — plonus sviedinius apie 8 colių skersmens ir 10 pėdų ilgio. Kai balionai pakilo į didelį aukštį, tos raketos buvo iššautos ir, varomoms nuosava jėga, pasiekė 40 mylių aukštį. Jautrūs instrumentai, įtaisyti raketose, siuntė radio signalus į žemę kiekvieną kartą, kai pirminės kosminės dalelės susidurdavo su Geigerio skaitliuku, įtaisytu raketose.

Kiti balionai turėjo fotografines plokšteles, skirtas registravimui kos-

minių spindulių pėdsakų įvairiose aukštumose. Nusileidusių su paraišutais įrengimų dėl pūgos surasti nepasisekė. Jie dar tebeišskomi. (vp).

PABAIGTAS UNO PASTATAS NEW YORKE

1947 m. pradėtas statyti UNO pastatas New Yorke po intensyvaus beveik penkerių metų darbo, skaitomas baigtu. Pastatas susideda iš 39 aukštų sekretariato ir atskiro susirinkimų pastato. UNO pastatą projektavo amerikietis architektas Wallace K. Harrison, talkininkaujant daugiau kaip 10-čiai kitų tautų architektams. Pažymėtinas prancūzo Le Corbusier projektas ir taip pat amerikiečio Frank Lloyd Wrigh. Tačiau W. K. Harrison mintis statyti ne monumentą, bet tinkamą darbui vietą, atrodė ir bus nulėmusi. Pastebėtina, kad išorė labai artima Le Corbusier idėjai, didžiama jos ir panaudota. Pastatas kainavo 67,5 milijonų dol. Tai tikrai modernus savo išore, forma, pritaikymu, paskirčiai ir dienos reikalavimams pastatas. (Nepr. Lietuva).

Prenumeruokite
"AUSTRALIJOS LIETUVIŲ"

Redaguoja vyr. sktn. A. Krausas

Dr. Vydūnas ir skautai

Dr. Vydūnas ir J. Tumas-Vaižgantas bene daugiausia mūsų tautos jaunimo mėgiami ir daugiausia bus padarę įtakos. Vydūnas tūkstančius paskaitų yra skaitęs jaunimui, leido laikraštį "Jaunimą" ir įvairiu būdu žadino bei mokė sveikai gyventi jaunąją kartą. Jis artimai bendravo ir su skautais. Po nuotykingos kelionės į Vakarų vos gyvas atgabenas transporto traukiniu į Lübecką. Čia jį pirmieji aplanko skautai ir sudaro sąlygas atsigaivinti. Tik iš li-

sargybą ir dalyvavo laidotuvių eisenose su tuntu vėliava. Jie su savo auklėtojais vyko tolimą kelią asmeniškai sumokėdami kelionpinigius. Ar mes, Australijos lietuviai skautai, tinkamai paminėjome jo mirtį ir lankėmės į Dr. Vydūno mirties minėjimus? ...

Vydūnas sielojosi ir skautiškais klausimais. Kai skautų vadai suvažiavo Ragainėn (Hornburgan), jis atsiuntė šio kio turinio sveikinimą: "Skautų Vadų Suvažiavimą prašau maloniai priimti mano pasveikinimą. Suvažiavimą laiku labai reikšmingu jaunimui. Todėl ir linkiu nuosirdžiai geriausių pasiekimų pasitarimams. Kas iš jų išeis, paveiks jaunimą. Bus jam tai, tur būt, patarimai, kuriuos nušvies ir padarys gyvais skatinimais vadų nuosirdumas ir geras žadinas pavyzdys. Vydūnas, Det-

molde, Moltke Str. 36, 1947 mt. Balandžio m. 9 d."

Į Brolijos Vadijos jo gimimo dienos pasveikinimą šiaip atsiliepė: "Detmolde, 1947 mt. Kovo 24 d. Į Lietuvos Skautų Sąjungos Vadiją Grevene. Mielai ir gerbiami Skautininkai, už tokių malonų pasveikinimą, praneštą man mano bituolio Ant. Krauso mano gimimo diena, sakau nuosirdų atitū. Jūs linkite man būti gyvam Jūsuse. Ir norėčiau, kad tai man būtų lemta, tikėdamas, kad visa, ką įstengiu apreišksti, galėtų būti atšvaitu Tojo, kurs visa sukelia, kas yra ir kas mums tenka. Ir pasisakykime, kad Jis nors būdamas mums Didis Slėpinys, vis dėlto gali būti mūsų patiriamas, kaip neišmąstoma ISMINTIS ir SVIESA, AMŽINA MEILĖ ir MALONĖ, ŠVENTA VALIA ir GALIA. Todėl reikia Jai visumet pasišvesti. Tada Joje ir vis tikriau susivoksime. Vis atsimekime, kad tai ko greičiau tam galima, kurs, meilėje pasilieka. Taip noriu gyventi ir linkiu Jums visiems taip gyventi galėti. Iš to ir visai mūsų tautai tegalės išaušti ir prašvist palaima."

Vydūnas.

Vydūnas atsiskyrė su mumis, bet jo kilnios mintys ir asmenybė nušvies mūsų gyvenimo taką. Tegū jis būna gyvas ir mūsų širdyse bei pačiame gyvenime. Mokykimės iš jo meilės Dievui, Tėvynei ir Artimui!

A. Krausas

"Šviesos" KRONIKA

(atkelta iš 4-to psl.)

* Australijos Regionalinė Valdyba, coll. H. Šalkauskui finansuojant, siunčia kolegialią dovaną "Kudirkos Sąjūdį" šiemis "Šviesos" skyriams: Paryžiaus (Prancūzija), Tūbingeno (Vokietija), Argentinos, Toronto (Kanada), New York'o (J.A.V.)

* J.A.V. lietuvių studentija yra susiorganizavusi į Lietuvų Studentų Sąjungą, kuriai priklauso 275 studentai, t. y. apie 75% visų lietuvių studentų. Š. m. vasario mėn. New York'e įvyko J.A.V. lietuvių studentų s-gos atstovų suvažiavimas, kuriame dalyvavo 116 atstovų iš 20 vietovių.

Studentijai remti yra sudaryti Studentų Šalpos Fondo Taryba, į kurią įeina: pirm. J. Daudžvardienė, vicepirm. prof. J. Šlapelis, sekr. J. Glinka, izd. O. Talalienė ir nariai prof. Mackevičius, Claude Suth ir A. Mačiukienė.

* Balandžio mėn. New York'e įvyko Sambūrio "Šviesa" septynerių metų egzistavimo minėjimas.

Dr. Vydūnas pašarvotas baltais rūbais.

gos pakilęs jau skaitė paskaitų Baltijos Tunto skautams. Jį matome sėdint prie lauko, sakant kalbas skautų šventėse, išlydint jamboristus į Prancūziją, dalyvaujant lauze drauge su skautų globėju prof. M. Biržiška Pinneberge. Nemaža yra parašęs straipsnių ir "Skautų Aidui". Savo giliomis mintimis sužadino šviesesnio gyvenimo pasilgimą.

Už jo bičiuliškumą Brolijos Vadiją, 80 metų sukakties proga, suruošia iškilmingą akademią, kurioje Velionis asmeniškai pats dalyvavo. Daug skautų vienetų pasveikino savo garbingąjį Bičiulį. Studentai skautai jį išsirinko Garbės nariu ir suteikė savo korporcijos spalvas Pabaltijo Universitete Pinneberge. Kai šiais metais vasario 26 d. jį laidojo, Detmolde, didelis būrys skautų iš "Aušros" Tunto dalyvavo jo laidojimo. Prie karsto skautai nešė garbės

Skautai neša garbės sargybą

tiesiai žiūrėti.

—Vadinas, nuskurdot? — klausinėjo Laurynas toliau.
—Taip! Kiti ir pralobo. Tėvas mirė man dar pirmus metus tarnaujant kariuomenėje. Paliko jūsu Andriui globotį žemę ir Marytę. Bet Andrius, kaip žinai, ne iš tokio molio krėstas. Vienas išarė ežią, kitas užgrobė sieksnį žemės, o jis niekam ne žodžio. Mane šešis metus išlaikė Kijeve, antile-rijoje, o Rozalija tarnavo Kaune pas kažkokį profesorių. Tvoras kaimynai sukūreno, o troba pati išsileido. Aną rudenį grįžau, bet kas iš to? Dabar reikėtų septyneris metus bylinėtis, kad atgautum savastį, o gal ir nieko negautum. Spjoviau į viską ir norėjau grįžti į pulką, liktinu tarnauti. Man būtų tenai gerai mokėję. Bet grįžo iš Kauno mergina ir užsisėdo ant manęs. Nevažiuk, girdi, kur gi aš dingsiu! Taip ir pasilikau prapulčiai!
—Nors vienas nepatinkintas! — pamastė Laurynas.
Kristupas nejudėdamas žiūrėjo priešais save ir netrukus abejingai paklausė:
—Tai tau gerai pasisekė?
—Gerai. Ten kas tik nori suranda sau laimę.
—Tikrai! Yra žmonių, kuriems sekasi.
—Kas ieško ir stengias, visuomet suranda sau laimę. Amerikoje už tuos pinigų, ką sumokėjai už šitą savo kirvį, gautum žemės daugiau, negu visi Kareiviškiai.
—Tikrai? Žmonės taip kalba, tačiau kunigas iš sakyklos atšneka, o dvaruose pasakoja apie vargą užjūriuos.
—Jeigu visi išvažioutų, kunigas neturėtų kam sakyti pamokslų, o dvarai pristigtų darbininkų.
—Ir tai teisybė, — atsakė susimastęs bernas.
—Štai, žiūrėk į mane. Buvau kvailas ir pusnuogis, o dabar — protingas ir pertekęs. Taip visi gali prasimušti, tik reikia valios.
—O dabar grįši į kūrį?
—Apsaugok Viešpatie! Į svečius atvažiavau. Ten manęs laukia dideli darbai, o, be to vedu turtingo pirklio vienintelę dukterį.
—O namų nepasilgsti?
—Pradžioje taip, bet vėliau... Et, kam čia įdomu prisiminti pračities vargus!
—Mane pulke tai baisiai įpovė ilgesys. Nerimas graužė širdį. Vis tos kvailos mintys, kvailos svajonės...
Mostelėjo ranka, pasitaisė krepšį ant pečių ir ištiesė draugui dešinę.
—Na, tai sveikas! Ryt prie bažnyčios pasimatysim. Ar ilgam atvažiavai?
—Savaitei. Ar čia yra kokia užėiga, kur galima būtų pasižmonėti ir paplepti?
—Yra. Tenai, prie kelio. Gyvena ten toks Butkys, karėvis; jis rašinėja žmonėms prašymus ir įkalbinėja bylinėtis.

Vakarais galima pašokti, jei nori. Aš tai—ne, bet pasikalbėti mieliai užtinu.

—Tad iki pasimatymo!
—Iki pasimatymo!

Išsiskyrė. Juodis sunkiai ir lėtai nužingsniavo namo, o Laurynas, nesukbėdamas, pasuko į bažnyčią ir kapines. Praėjo paskutinį kaimo rėžį ir siauru takeliu ėmė kopti į kalną. Prieš daugel metų jis tuo takeliu kas rytą bėgdavo pas senąjį kleboną mokyti, tad ir pažino kiekvieną krūmelį, kiekvieną duobelę. Todėl nustebo dabar pamatęs šalia tako vieną trobelę, kurios seniau ten visai nebuvo. Jos žemos sienos tūnojo viduryje tuscios ganyklos; aplinkui nebuvo nei tvoros, nei darželio, jinais kėpsojo tarp kaimo ir klebonijos vieniša, kaip našlaitė.

Viduje dar buvo šviesa, o pasienyje ant suolo sėdėjo žmogus. Jis iš tolo pastebėjo ateivį ir atydziai į jį žiūrėjo. Jo veidą vagojo skurdas ir kančia, šviesūs kaip linas plaukai karojo ant kaklo. Atrodė kaž kuo susirūpinęs ir atydziai tiriančiomis akimis sekė svečią.

—Tegul bus pagarbintas! — tyliai pratarė jis.
—Per amžius! — atsakė Laurynas, keletą žingsnių žengęs prie jo, vis stebėdamas sėdintį vargšą, lyg kažką atsimindamas.

—Ko ieškote? — paklausė trobelės savininkas.
—Rupinas? — nedrąsiai sušnibždėjo Laurynas.
—Aš pats. Ar jus pas mane siunčia iš Laveliškių?

Laurynas nieko neatsakė. Priėjo visai arti ir tik tuomet pastebėjo, kad pirkelninko krūtinė buvo išsišokus, nugara surištą į kuprą, abidvi kojos sužalotos, o greta jo gulėjo ramentai.

—Rupinai! Kas tau atsitiko?! — neramiu sušuko svečias.
—Tai tu, Laurynai? Girdėjau iš Šliugurio, kad atvažiavai. Taigi, sveikinu grįžus į tėvų žemę.

Padavė jam ranką ir kėčiai nusišypsojo.
—Nepažinau tavęs ir maniau, kad būsi žmogus iš Laveliškių. Šįvakar turėjo ateiti pas mane klebono pasiuntinys. Bet tu gi smarkiai pasikeitėi. Toks išgraužėjęs!

—O kas tau atsitiko, Rupinai?
—Nelaimė. Vilniuje buvau mokinium pas akmenkalį. Mat, koks grįžau... kaip stuobras. Buvau vyras kaip ažuolas, o prieš tris vasaras vežte atvežė iš ligoninės. Tėvas, vargoninkas, tuo metu mirė, bet senasis klebonas dar buvo gyvas, ir, mane pamatęs, apsišerkė. Aš tai ir verkti jau nebegalėjau. Niekas manęs nepažino... Nėr ko ir stebėtis...

—O kaip visa tai atsitiko?
—Visai nelaukta. Prislėgė akmenų vežimas. Sutriuškino kojas, sulaužė šonkaulius ir nugarą. Neatsimenu, kas toliau

(Nukelta į 7-tą psl.)

Karaliaus Mindaugo Instituto veikla

K. M. Institutas 1952 metų viešąjį veikimą pradėjo paskelbęs laikraščiuose sekancias paskaitas lietuvių visuomenei:

1). Gegužės mėn. 18 dieną — P. V. Raulinaitis. Lietuvos Valstybės Konstitucija (piliečių teisės ir valstybės valdžios galios). Paskaita buvo skiriama Lietuvos Valstybės Konstitucijos iš 1922 metų 30 metų sukakčiai paminėti.

2). Birželio mėn. 8 dieną — J. Kalpokas. Žmogaus teisės ir pagrindinės laisvės.

3). Liepos mėn. 13 dieną — Al. Zemribas-Zubras. Lietuviai rašytojai sve-timomis kalbomis.

4). Rugpjūčio mėn. 3 dieną — Vl. Jakutis. Lietuvos ekonomikos pagrindai 1922 metų Lietuvos Valstybės Konstitucijoje. Antroji paskaita Konstitucijos 30 metų sukakčiai.

5). Rugpjūčio mėn. 24 dieną — Ad. Vaičaitis. Lietuvių liaudies menas.

6). Rugsėjo mėn. 21 dieną — V. Didžys. Vakarų Lietuvos kultūros augimas.

7). Spalių mėn. 12 dieną — kun. Pr. Vaseris. Religijinis indifrentizmas - kultūrinė krizė.

8). Lapkričio mėn. 9 dieną — Br. Zumeris. Didieji pasaulio istorijos įvykiai.

9). Lapkričio mėn. 26 dieną. S. Balčiūnas. Tremtinys Lietuvos išlaisvinimo darbe.

Apie kiekvieną paskaitą savu laiku buvo skelbiama vietos lietuvių R. K. parapijos laikraštelyje "Sekmadienis" ir kartkartėmis "Australijos Lietuvyje" ir "Mūsų Pastogėje".

Paskelbtosios viešosios paskaitos vyko Melbourne, Vic., kaip numatyta, išskyrus V. Didžio paskaitą, kurios jis neskaity, pranešęs Institutui laišku 1952 m. liepos mėn. 12 d., kad visą laiką sunkiai dirbdamas prie savo namo stabybos negali paskaitos paruošti.

Instituto paskaitos praėjo vietos visuomenės dideliu susidomėjimu palydėtos; buvo dėl jų net diskusijų spaudoje.

Be paskaitų Institutas atliko pagrindinį savo teisinės padėties išryškavimo darbą: Instituto vadovybė paruošė statutą, kuris buvo metiniam susirinkime 1952 metų birželio mėn. 5 dieną priimtas. Pagal šį statutą buvo išrinkta nauja Instituto vadovybė, būtent, jo direktorius — P. V. Raulinaitis ir sekretorius A. Vaičaitis bei sekcijų vedėjai — Kalbos ir literatūros sekcijos — A. Zemribas - Zubras, Kultūros ir meno sekcijos — A. Vaičaitis, teisės ir socialinių mokslų sekcijos — P. V. Raulinaitis. Instituto statuto pagrindiniai nuostatai buvo skelbti spaudoje. Pagal statutą Instituto tikslas yra

tirti lietuvių mokslą, literatūrą ir kultūrą; dirbti aukštojo mokslo švietimo darbą.

Institūtą sudaro jo nariai, korespondentai ir rėmėjai. Institutas turi bent vieną susirinkimą į metus, kad išrinktų vadovybę bei sekcijų vedėjus ir patvirtintų veikimo planus, o taip pat atliktų ir kitas jam statuto dedamas pareigas.

Tai buvo Jeruzaleje

Tai buvo Jeruzalės mieste. Ozija Zorobabelio sūnus, gyveno Jeruzalės priemiesty, kuris nuo neatmenamų laikų vadinamas Saliamono pieva. Kartą kartomis einąs padavimas bylojo, kad Saliamono pievoj anais, labai senais laikais buvo ganomi karaliaus Saliamono asilai ir kad tie asilai savo protu buvo pranašausi visam Izraeli. Pagaliau neabejotinai pastebėta, kad ir vėlesniais laikais sienas iš Saliamono pievos pridėdavo proto kiekvienam gyvuliui, jei juo buvo šeriamas.

Apie Oziją, Zorobabelio sūnų, žmonėse buvo kalbama, kad ir jis nenutraukiama ainių grandine yra susijęs su didžiuoju karaliumi. Bet dėl to puikybė nerado vietos Czijos sieloj. Ozija buvo kuklus ir tiek skaidrios sielos, kaip Judėjos dangus vasaros dienomis. Nes ji, siela, buvo paskendus pasaulį stebėdama, ir juo Jehova pridėdavo jam daugiau metų, juo Ozijos siela darėsi skaidresnė. Ozija niekam nebuvo teisėjas ir jei ką pakaltindavo, tai tik tuos, kurie nemokėjo pagerbti Kūrėjo, neįjaujami Jo kūrinio grožio. Ozija mylėjo žmones ir mylėjo kiekvieną gyvį.

Dėl to Ozija, kad pelynytų sau duoną, pasirinko ypatingą amatą. Jis rinko klyną, anyžiaus sėklą, kedro žiedus Libano kalnuose gražiausio žydėjimo metu. Iš Finikijos pirkliū, kurie lankė Jeruzalę, jis gaudavo kaip ašara skaidry, gėltonos spalvos akmenį, gintaru vadinamą, ir jį smulkiai sutrindavo.

1953 metų kovo mėn. 5 dieną įvykusiame Instituto metiniam susirinkime buvo išrinktas Bronius Zumeris Istorijos sekcijos vedėju. Šiame susirinkime buvo apsvarstyta tolimesnių Instituto darbų pobūdis ir tvarka. Buvo nusistatyta, kad Instituto nariai šiais metais daugiau dėmesio kreips į savo individualnių studijų sritis, bet taip pat nebus visiškai užmiršta plačioji visuomenė, kuriai numatoma suruošti eilė viešų mokslinės populiarizacijos paskaitų Melbourne. Apie šias paskaitas bus skelbiama vietos liet. parapijos biuletenyje "Sekmadienis", o taip pat ir lietuviškoje spaudoje.

Instituto nariai painformavo metinį susirinkimą, kokius jie pradėjo ir dirba naujus studijų darbus. Instituto direktorius P. V. Raulinaitis ruošia mokslinę studiją lyginamosios teisės srityje apie Prekybines bendroves, kaipo medžiagą teisei iš okupacijos išlaisvintos Lietuvos organizacijai. Instituto kalbos ir Literatūros sekcijos vedėjas Al. Zemribas - Zubras ruošia studiją tema "Lietuvių Tautos problema", kuri išeis nemažiau 200 puslapių knygos formoje. Ši studija apimsianti lietuvių tautos problemą psichologijos ir filosofijos šviesoje, kur bus paliesta Lietuvos politika ir menas.

Kultūros ir meno sekcijos vedėjas dail. Ad. Vaičaitis yra labai užimtas savo srities meno kūrybos darbu ir rengiasi pasirodyti su jo išdavomis — naujais meno kūrinių suruošimoje meno parodoje.

Instituto narys kun. Pr. Vaseris, be bendrų kultūros filosofijos studijų darbų šiais metais dar rengia išsamią studiją apie Lietuvos bažnytinės provincijos metropolitą arkivysk. Juozapą Skvirecko asmenį ir darbus. kurios bendros mintys ir turinys bus patiekta vietos visuomenei viešoje paskaitoje minint šiais metais arkivyskupo 80 metų amžiaus sukaktį.

Istorijos sekcijos vedėjas Br. Zumeris, iškėlęs didelį susidomėjimą savo 1952 metais paskelbta istorine studija "Tylinti Tauta" (Lietuvos didybės ir tragikos keliu), energingai dirba prie naujo veikalo, kuris turi būti baigtas dar šių metų pirmoje pusėje ir apimti lietuviškąjį jaunimą liečiančius pedagogijos, psichologijos, kultūros ir istorijos klausimus surištus su tautos dabartimi ir ateitimi. Be to, jis renka medžiagą apie lietuvių tautos revoliucinį — tautinį aktingumą amžių bėgyje.

Kiti Instituto nariai yra nemažiau aktingi savo studijų darbuose ir sumanymuose, bet kol kas neskelbia visuomenei apie jų užsibrėžtus mokslinio darbo tikslus ir jau atsiektus rezultatus.

Metinis Instituto susirinkimas primė visą eilę naujų sumanymų ir nutarimų praktišką organizacinio darbo srityje, o taip pat nutarė pasveikinti arkivyskupą - metropolitą Juozapą Skvirceką jo 80 metų sukakties proga. Instituto direktorius P. V. Raulinaitis. Melbourne, 1953 metais.

Rinko ir kitus aromatinius augalus ir už saikius dinarus tą viską parduodavo žmonėms, kurie, stodami prieš Visagalio veidą, norėjo sodriais smilkalais sušvelninti savo nešvankių darbų kvapą. Ir Ozija niekuomet nestigo pirkėjų. Bet kai gaunamų dinarų neužtekdavo, Ozija, Zorobabelio sūnus, imdavosi ir kito-kio darbo; jis kas dieną valė Jeruzalės didžiausią prekyvietę ir tik stebėjosi, kiek daug nešvarumų žmonės pridaro, kai tik jie sueina krūvon.

Savo darbo padėjėjais Ozija turėjo du asilus. Kad jo asilai žinotų, kurį jųjį viešpatį kalbina ir kad kiekvienas jaus-tų atsakomybę už savo pasielgimus, vieną asilą jis pavadino Bam, o kitą Bum. Asilai žinojo savo vardus ir buvo patenkinti.

Be asilų Ozija turėjo ir žmoną, vardu Rebeka. Rebeka nebuvo kilnios sielos žmogus. Paskendus puodų reikaluose, ji vis tik surasdavo laiko, aukštutu indu nešina, nueiti prie tėvo Jokūbo šulinio, kur rinkosi Jeruzalės moterys, ir ten valandomis skęsti šnekose. Rebe-kos balsas tuomet buvo taip toli girdimas, kaip supykusio asilo bliovimas. Kai Rebeka buvo linkusi be saiko naudotis jai Visagalio duota žodžio dovana — taip dažnai tarp moterų pasitaiko — Ozijai, Zorobabelio sūnui, iš to nebuvo džiaugsmo. Seimyninio sugyvenimo pradžioj Ozija priimdavo galvon visas Rebekos šnekas, ir galva jam puto, lyg

(Nukelta į 6-tą psl.)

Forced Labor

IS INHERENT PART OF SOVIET LEGAL SYSTEM

Basic laws of the Soviet Union furnish proof to the world that forced labor has become a deeply-rooted tradition in the U.S.S.R.

Millions of people have become victims of a legal code that places power of police authorities above the right to trial and supports use of a brutal "corrective labor" system as a normal method of punishment. Legal authority for exploitation of all peoples under Soviet domination has grown until oppression through forced labor is now an accepted fact of life behind the Iron Curtain.

Carefully developed legal provisions allow the Soviet courts to impose forced labor sentences on common criminals as well as on "political offenders" a broad class of unfortunates which includes all individuals or groups who offend the ruling authorities.

But court action is not necessary. Soviet police have the power to sentence their victims by a simple administrative ruling that they are "socially dangerous". The label of "socially dangerous" can be applied to any person the

political or police authorities may decide to eliminate. It saves the bother of legal proceedings and assures police control over those who are even suspected of independent thinking.

The modern legal basis for sending criminals to forced labor camps dates back to the Russian Soviet Federal Socialist Republic Code of 1922, which provided for labor sentences either with or without "deprivation of freedom". These provisions were amended and expanded as forced labor became an increasing factor in Soviet planning.

Punishment of political offenders through forced labor goes back to the establishment of secret police agencies in the earliest days of the Soviet regime.

Political victims may reach forced labor camps through violation of any of long list of criminal regulations. Telling jokes about government leaders, for example, is prohibited by Article 76 of the criminal code. But even such easily arranged "evidence" is not necessary. Soviet police officials have only to decide the individuals or groups are

"socially dangerous". This method is direct and offers the victim no recourse to law. It has become officially a much used weapon against those the Soviet authorities wish to eliminate.

Police control over all types of forced laborers was strengthened in 1930, when the U.S.S.R. statute of April 7 gave responsibility for all forced labor camps to the secret police, or GPU. Police agencies, under various titles, have continued this control as a major weapon of oppression.

Soviet officials have admitted their expanding use of forced labor. V. M. Molotov, as chairman of the Council of People's Commissars, told the All-Union Congress of Soviets in 1931: "We have never attempted to conceal that in certain operations we use the labor of prisoners who are healthy and capable of labor. We have done this in the past, we are doing it now, and we shall do it in the future."

Legal authority for the use of forced labor continued to develop in the 1930's. Article 36 of the 1934 Collection of Laws of the government of the U.S.S.R. provided for a Special Council of the People's Commissariat for Internal Affairs "to have the power of applying, as an administrative measure, deportation, exile, imprisonment in corrective labor camps for a period of up to five years, and expulsion beyond the confines of the U.S.S.R." A later amendment specified that such punishments could be applied against people regarded as "socially dangerous".

The Large Soviet Encyclopedia of 1940 contains this statement: "Forced labor is one of the basic measures of punishment of Soviet socialist criminal law". The 1947 Soviet publication, Legislation Concerning Labor, refers to decrees providing sentences up to eight years in corrective labor camps for workers who merely quit their jobs.

That individuals may be sentenced

to forced labor either with or without trial is admitted by existing Soviet law. Paragraph 8 of the Soviet Corrective Labor Codex states: "Persons are directed to corrective labor who have been sentenced there to by: (a) sentence in a court of law; (b) decree of an administrative organ".

This violation of human rights has been revealed by the International Confederation of Free Trade Unions (ICF HU) in its presentation of the forced labor issue to the United Nations.

"The Soviet law," says the ICFU, "not only metes out savage punishment to perpetrators of minor crimes; it also inflicts exile and forced labor on persons recognized as being socially dangerous. Such broad powers would be dangerous in the hands of the most cautious government. In the hands of the present regime, this unusual punishment is freely administered on a gigantic scale. Most of the escaped slaves claim to have been sentenced by administrative order without trial."

During World War II, Soviet authorities publicly announced that three minority groups: the Volga Germans, the Chechens and the Crimean Tatars had been forcibly removed from their homes and sent to the other parts of the U.S.S.R. These groups included about 1,000,000 persons. Three other minority groups: the Kalmuks, Karachai and Ingush received similar treatment. It has been estimated that at least 1,250,000 people among the Soviet ethnic minorities suffered mass deportation during the 1940's.

DANTŲ CHIRURGAS

J. H. CUNNINGHAM

Oxford Chambers
192, North Terrace, Adelaide
Telef: W2036
Specialybė: aukso karūnelės ir aukso tilteliai
KALBAME VOKISKAI

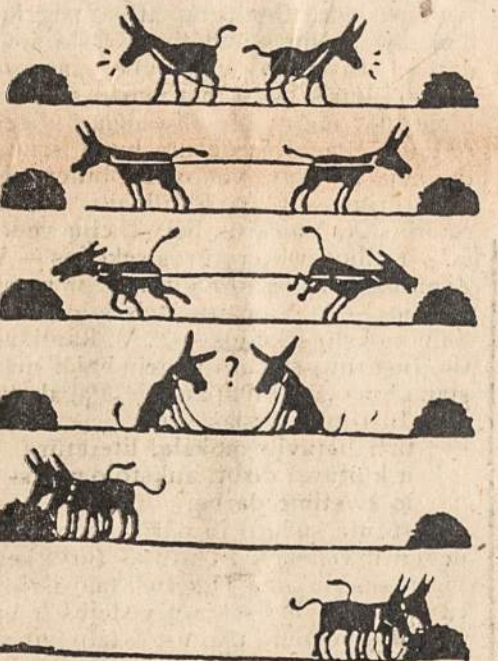
KNYGOS LENKŲ KALBOJE

- Bor Komorowski — ARMIA PODZIEMNA 32/-
S. W. Reymont — CHLOPI. 1308 stron. 25/8
A. Dumas — TRZEJ MUSZKIETEROWIE. 24/2
Irwing Stone — PASJA ZYCIA. 26/8
J. Stanilawski — GRAMATYKA ANGIELSK. 42/8
Gen. W. Anders — BEZ OSTATNIEGO RODZIALU 32/-
H. Balzac — KOBIETA 30 LETI NA. 23/2
H. Balzac — OJCIEC GORICT. 16/-
K. Capek — HUMORESKI. 6/-
A. Dumas — HRABIA MONTE CHRISTO. 24/2
J. J. Kraszewski — JERMOLA. 13/9
J. London — MARTIN EDEN. 19/7
W. Lozinski — ZAKLETY DWOR. 16/6
G. Maupassant — WLOCZEGA. 10/8
G. Maupassant — SPADEK. 10/8
G. Maupassant — BARYLECZKA. 5/-
E. Oreszkowa — NAD NIEMEM. 23/9
Sienkiewicz — TRYLOGIA (13 tomow) 85/4
" — QUO VADIS. 61/6
" — KRZYZACY. 45/-
L. Tolstoj — WCJNA I POKOJ (4 tomy) 77/-
J. Verne — DZIECI KAPITANA GRANTA (2 tomy) 34/4
J. Zeromski — LUDZIE BEZDOMNI. 22/8
Kainos kartu su persiuntimu. Užsakymus siųsti:
INGOS, c/- Box 1656-M, GPO ADELAIDE, S. A.

Savo viešpačiui klusnūs, Bam ir Bum tuojau atsikėlė ir įvyko tai, ką Izraelio garsusis istorikas Ben Abumelekas — greitas piešėjas — pavaizdavo dedamam paveikslėliui ir taip, kaip patys įvykiai vystėsi.

Bet, kad klaidingai nesuprastume istorijos pamokymo, leiskime kalbėti nešališkam Ben Abumelekiui, kuris be daugybės kalbų suprato ir asilų šneką.

Kai virvė įsitėpė ir nei vienas asilų negalėjo pasiekti savojo šieno, tarė Bam Bumui:

"Paklusk amžium vyresniajam ir protu pranašesniajam ir eik mano kupsto estu. Užsispyrimas visuomet buvo mūsų giminės nelaimė".

"Nelaimė", pritarė Bum ir dar labiau patėpė virvę savo pusėn.

"Būk protingas, Bum! Išmintis visuomet lydėjo mūsų giminės žingsnius. Mano šienas — iš Saliamono pievos".

"Lydejo!" bumptelėjo Bum; "bet tavasis šienas praeitim paplėkęs!"

Nesuvaldoma aistra pagavo abudu. Ir tik oran mėtomos užpakalinės kojos rodė, kad protas aplėido Bam ir Bum galvas.

Kaip tik tuo metu Rebekos gaidys, žinomas šeimų ardytojas, su didele raudona skiautere, nudžiuges pašoko nuo tvoros ir iš visos gerklės surižo: "Pasaulio revoliucija!"

Bematant Bam ir Bum nurimo, vienas į kitą atsigrėžė ir, krūvon suėję, susėdo, kaip žmonės yra įpratę. Ilgai kalbėjosi, kad niekas jų negirdėtų ir po sutartinu žingsniu iš karto priėjo prie Bam kupsto ir gražiai jį suvalgė. Po to priėjo prie Bum kupsto ir vėl gražiai jį suvalgė. Nuo šieno iš Saliamono pievos beliko žemėje spygliuotos piktžolės, kurias anų laikų romėnai vadino cirsimu, socialie periculosum ir kurias anų laikų lietuviai vadino usnys. Ozijos laikais jų atsirado ir Saliamono pievoje. Po to Bam ir Bum suderintu žingsniu priėjo prie Ozijos kiemo vartų, kad eitų į darbą. Tą viską matė ir Ozija, Zorobabelio sūnus.

Kai Ozija grįžo vakare namo, nuo darbo pavargęs, bet giedras sieloje, jis tarė savo žmonai:

"Rebeka, dažniau lankyk mūsų asilų staldą. Tebūnie garbė Jehovai!"

(Darbas)

Humor

Enemy (at the manoeuvres): You are my prisoner.

Sergeant: Nonsense! How did you get here?

Enemy: Over that bridge.

Sergeant: Then, my dear fellow, you are drowned. We blew up that bridge yesterday.

A preacher who had written his sermon carefully, found himself at the church without his manuscript. "As I have forgotten my notes," he began his morning sermon, "I will rely on the Lord guidance. To-night I will come better prepared."

"You want a room with two beds in it? But you said you are alone—" queried the hotel reception clerk.

"That's right," said Henpecked. "I want to enjoy the silence from the other bed."

"Do you see where they are dredging?"

"Yes."

"That is the spot where my spectacles fell into the water yesterday."

"Fancy all that trouble for a miserable pair of spectacles!"

"That's Bill Fligh, the aviator. He's the guy that used to write ads in the sky in smoke."

"Isn't he doing that any more?"

"No, had to give it up! He got writer's cramp."

"So the Millers celebrated the daughter's wedding in the most intimate family circles."

"Yes, it was such a family affair that not even the bridegroom appeared."

SPECIALUS IŠPARDAVIMAS

vienam mensesiui

Evans & Clarke

100 GRENFELL STREET, ADELAIDE, Tel. W2358

NAUJI BALDAI

- Tualetinis stalėlis, 3 stalčiai £12.10.0
- Lovos, 3 pėdų pločio £ 6.19.6
- Ažuolinės virtuvės kėdės £ 2. 0.0
- Komoda £11.19.6

VARTOTI BALDAI — GERAME STOVYJE

- 3 gb. saliono komplektas £12.10.0
- 8 gb. valgomojo komplektas £17.10.0
- Dvigubas miegamojo komplektas £17.10.0
- Spinta virtuvei £10.15.0
- Foteliai £ 4.10.0

MES MIELAI IŠPILDOME UŽSAKYMUS PAŠTU

Mūsų firma atdara kiekvieną šeštadienį iki 12 valandos dienos.

LOFFLER'S

MOTOR CYCLE RESALES

41 Gouger St., Adelaide, Tel. C 1785

Mes turime virš 100 vartotų motociklų pasirinkimui. Taip pat atstovaujame visas motociklų firmas naujiems modeliams. Mes Jums sutvarkome visus formalumus ir parduodame lengvomis išsimokėjimo sąlygomis. Mūsų "after sales service" (motociklo mechaninė priežiūra po pardavimo) yra geriausia Adelaidėje!

PAS LOFFLERI PIRKTI APSIMOKA!

Conquest of Laos

GIVES REDS FIRM FOOTHOLD IN SOUTHEAST ASIA

By Paul L. Ford.

The one million people in the tiny Asian kingdom of Laos are being told by communist forces invading their country that the communists intend to establish a "People's Democratic Republic" there.

Whether or not the Laotians desire such a communist government is not being considered. Their opinions have not been sought. Should the invasion succeed, they will have no choice whatsoever.

The Laotians may well wonder why their country, which has brought harm to no one, should have been marked for communist aggression, especially in view of international communism's current protestations of peaceful intent.

For generations these people have lived quietly in their rugged, mountainous land. A nation of Buddhists, they have assiduously avoided friction both among themselves and with their neighboring states.

Unfortunately for these one million persons, the communists recognize that conquest of Laos would offer strategic advantages. It would give them a common border with Burma and Thailand, thus offering the opportunity to exert pressure against those free nations.

The Mekong River would be an ad-

ditional prize. It forms the border between Laos and Thailand and is at once a boundary, a great highway and a source of life. It rises in Tibet and for 1,600 kilometers of its course provides the only good means of transportation for millions of people. Rice, rattans, gums and rubber are floated down the Mekong to the outside world. Small wonder the communists want to take over Laos.

Developments in Laos, where the armed invasion is almost a month old, parallel those which took place when the communists acted to seize control of the Asian and European nations now reduced to satellite status.

In each case the communists announced they were setting up a so-called "People's Democratic Republic." Today the people of those countries, almost 700 million in all, have no government they can call their own. For example, when the communists moved into Bulgaria in October, 1946, Georgi Dimitrov, a Russian citizen picked by Stalin to direct the coup there, promised: "Bulgaria will not be a Soviet Republic; she will be a "People's Democratic Republic", in which the directing power will be wielded by the majority of the nation—workers, peasants, artisans and intellectuals. There will

be no dictatorship."

From that day on, however, Bulgaria was a dictatorship, taking its orders from Moscow.

When the communists moved into Hungary in 1947, the Hungarian people were told they were getting a "People's Democratic Republic" in which there would be freedom and justice for all. Nothing was said about the dictatorship that was to come. When the communists achieved their coup in Czechoslovakia in 1948 the late Klement Gottwald followed the same technique and proclaimed a "People's Democratic Republic."

It was the same story in Poland, Albania, Rumania, China and North Korea. In each case the communists used the high sounding name "People's Democratic Republic." Today not one of them is either democratic or a republic, but simply another dictatorship.

IRON CURTAIN SATIRE

A student failed his examination in sociology, i. e. communism. The examining commissar tested him in biology. "Do you know any prominent Soviet biologist?" he asked him. "Certainly," replied the boy looking very wise, "Nina Dimitrova." The examiner did not wish to show his ignorance. The boy dilated upon "Nina Dimitrova's" remarkable research into the life of the Thuringian bark-beetle and into methods for the destruction of this pest. The other examiners were no more eager than the visiting commissar to display their ignorance of "an outstanding Soviet biologist." They passed the boy "with distinction." Presumably the examiners are trying to inform themselves about "Nina Dimitrova", who exists only in the student's imagination.

KIEKVIENA KOVA REIKALINGA ir Tėvynės laisvinimo kova. Šią kovą paremsime įsigydamiesi Lietuvio Pasą ir pirkdami Tautos Fondo ženklukus.

MUSŲ TIKSLAS, KAD LIETUVA, šalis gimtoji, vėl būtų laisva ir nepriklausoma. Todėl privalome visokiaropai remti Lietuvos Laisvinimo Kovą — skelbti pasauliui apie mūsų Tėvynės kančią ir aukoti Tautos Fondui.

TAUTIŠKI DIRBINIAI:

ilgos juostos £3.10.0, kaklaraiščiai £1.5.0, įvairios kitos juostos ir juostelės nuo 6 šil. iki £1.10.0. Išpildomi specialūs užsakymai. Kreiptis AL Leidykla.

REMKIME AUKOMIS TAUTOS FONDA!

"DO YOU WANT TO LEARN ENGLISH?"

Post this form to:

The Director,
Department of Education,
Please send me:

Information about the Evening Classes.....
Free Correspondence Lessons
Free Radio Lessons
Surname Christian Name.....
Address
State
My native language is -

Sutaupysite pirkdami tik gera preke

PIRKITE BATUS BET KURIOJE FIRMOS

"EZYWALKIN Ltd."

90, Rundle St. KRAUTUVĖJE Port Adelaide
Port Pirie Hindmarsh
Port Lincoln Unley Road
Mount Gambier Hindley Street
Gouger Street

KIEKVIENOS POROS BATŲ PATVARUMAS GARANTUOTAS

ZEMAITIJOS KNYGNEŠIŲ ROMANAS

(atkelta iš 5-to psl.)

buvo ir dabar negaliu suprasti, kaip dar gyvas išlikau.

—Ir kaip tu, vargšeli, dabar gyveni? — susigraudinęs paklausė Laurynas.

—Dievas ir geri žmonės padeda. Tėvas paliko keletą skatikų. Pirkelei pašėtėti pakako. Rankos liko sveikos, tai ir pradėjau drožinėti šventuosius, dirbti kryžius ir dažyti. Dabar jau visi žino Kareiviškių dievdirbį ir net labai tolimi žmonės keliauja pas mane, prašydami išdrožti šventąjį kopytelėi, tai medžio paminklų kapams, tai kryžių. Dievas nepagalėjo darbo ir taip gražino man ramybę. Pradžioje buvo sunku, sielvartas kamavo, rankos nenorėjo klausyti. O pamčius sveiką žmogų, taip geldavo širdį! Tačiau po kelių pavasarių tėviškės saulė ir vėjas išgydė kūną, o kunigas numarino sielą. Senasis klebonas mirdamas užrašė man Šventųjų Gyvenimus ir knygą apie medžio drožinius. Tokiu būdu likau visiškai našlaitis, netekęs tėvo, jaunystės garbės, troškimų ir pagaliau, savo vienintelio globėjo — klebono. Na, bet dabar aš tvirtas dvasioje. Gyvenu tik tam, kad galėčiau ką gera padaryti tėvų žemelei, kur teks paguldyt savo kaulus, o taip pat stengiuos būt naudingas savo žmonėms. Tam darbu tinka ir luošas. Ir dabar aš suradau ramybę.

—Tai taip nieko iš giminių ir neliko?

—Nieko. Ir tu ne visus savuosius radai, brolau, brangus bičiuli. Kaip tau sekėsi svetur? Sako, esi turtingas, pasidarei ponu. Na, ir garbė Dievui!

—Atvežiau dešėtką tūkstančių tėvui. Po savaitės vėl išvažiuoju.

—Vėl? Tai nepasiliksi pas savuosius?

Laurynas, nustebejęs, ėmė juoktis:

—Aš? Čia? Ką gi aš čia veikčiau? Vaikščioti paskui žagrę ar su dalgiu? Ar dar maža žmonių namie? Ir dar tu klaus! — Nenorėjau tavęs įžeisti, Laurynai. Tegū laimina tave Dievas.

—Savo laimę aš jau radau. Bet tegū kas kitas tiek prisivargsta, kaip aš!

Tai sakydamas jis ištiesė ir parodė savo tvirtas, įdegusias ir darbo užgrūdintas rankas.

—Tokias rankas turi ir mano broliai, o begyvendami vos

teužsidirbo duonos kąsnį ir karsto lentoms senatvėje. O aš — ponas! Ir tuos puošnius rūbus, ir aukso laikrodėlį ir tūkstančius, ir šaunią sužadėtinę, kurią turiu šetinė, įsigijau ne kalbomis, ne pataikavimais, o sunkiu darbu. Dirbau klupdamas, surietęs nugarą, mane varinėjo prie sunkiausių ir vargingiausių darbų. Tad visa, ką įgijau, man dabar labai brangu. Kaip gi aš galėčiau mesti taip sunkiai uždirbtus turtus ir savo padėtį? Ar ne tiesa, Rupinai?

Paliegėlis nuleido galvą.

—Tegu Dievas laimina tave, Laurynai, — pakartojo jis ir nieko jau nebeklausinėjo, tik, susimąstęs, žiūrėjo į aiškia mėnesieną.

—Džiaugiuos, kad grįžai sveikas ir laimingas, — po valandėlės tęsė toliau. — Zemė, lyg motina savo gabiausių sūnų išleidžia į žmones. Tačiau sykį išklydę, jie vėl grįžta, žemės balsas pasiekia juos ir atsukia atgal, nors ir gyvenę pačiame pasaulio gale. Kas neišgirsta šio balso, tą Dievas pamiršta.

Atrodė, paliegėlis kalbėjo jau ne Laurynui, bet tik sau, o gal, tik garsiai galvojo, gal, reiškė mintis, susikaupusias ilgomis vienvakės dienomis. Po to krustelėjo ir padangėse klaidžiojusį žvilgsnį nukreipė į Piliakalnį.

—Jau iš Laveliškių švakar niekas nebeatėis ...

—Ar gali vaikščioti, Rupinai? — paklausė Laurynas.

—Šliaužioju, kaip kirminas. Netolimas mano kelias. Į bažnyčią ir į kapus.

—Ar tu dažnai namie? Užsukčiau pasišnekėt.

—Užsuk, brolau! Papasakosi man apie laimę, kaip žiemos vakarais senelės seka pasakas vaikams apie užburtus lobius.

Gražiai nuaugęs jaunuolis pasilenkė prie paliegėlio, ir susigraudinęs, nuoširdžiai apkabino jį. Atsisveikinęs, Laurynas skubiai išėjo. O luošasis, pakėlęs akis į jau švintančią rytų padangę, tyliai ir graudžiai ėmė giedoti giesmę, seną, kaip Zemaitijos kryžiai ... Girdėjo ją ir svečias, eidamas namo.

Kaip gražus sapnas, kaip pasaka dabar jam šmėkstelėjo tėviškės laukai. Įtempęs ausis, jis klausėsi giesmės. Štai, jis mažas, užguitas vaikas, vienas tarp svetimų žmonių, laivo landynėje ant plautų, ilgesio kamuojamas, pats tą giesmę niūniuoja tylutėliai, būgštaudamas, kad kas jo neišgirstų ir nepajuoktų.

JEIGU JUMS REIKALINGAS VERTEJAS

— pagelbėti pirkinėjantis —

KLAUSKITE KURĮ NORS MUSŲ PARDAVĖJĄ

Jis nurodys Jums Naujųjų Australų Pirkinėjimosi Biurą. Ten Jums bus suteikta pagalba Jūsų gimtąja kalba

P A S

John Martin and Co Limited

The Big Store ■ Rundle St. Adelaide

JEIGU TAMSTAI REIKIA MOTOCIKLO

eikite pas

Auto Resales

91 GOUGER STREET
ADELAIDE, S. A.
Phone C560

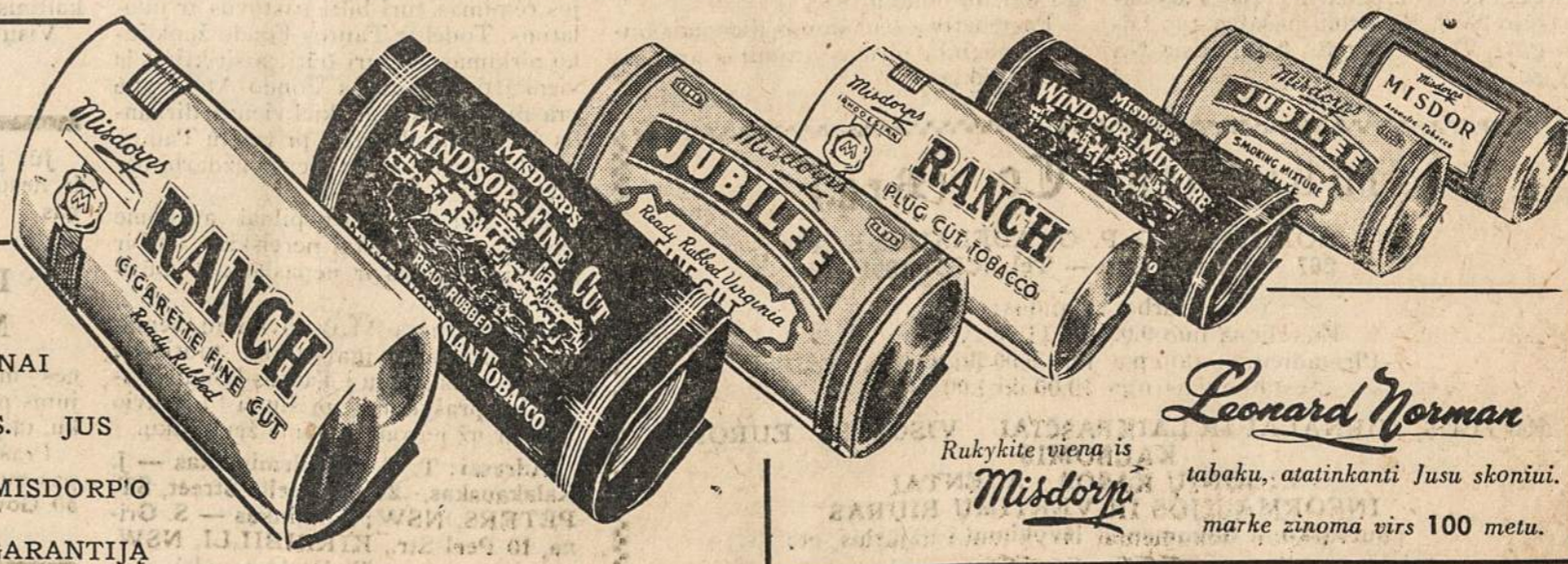

Pas mus rasite visų populiarių markių motociklus. Labai lengvos išsimokėjimo sąlygos. Visi registracijos, draudimo, licencijų formalumai Jums sutvarkomi nemokamai.

MES GARANTUOJAME KIEKVIENĄ PARDUOTĄ MOTOCIKLĄ!

Rukykite tabaka,

ATITINKANTI JUSU ASMENINI SKONI

PLATUS PUKIU MUSŲ TABAKŲ PASIRINKIMAS PILNAI
PATENKINA VISUS CIGAREČIŲ IR PYPKIŲ RUKYTOJUS. JUS
BUSITE PILNAI PATENKINTAS PASIRINKĖS VIENĄ IŠ MİSDORPŲ
TABAKŲ — KARTU TURĖSITE IR MİSDORPŲ KŲKYBĖS GARANTIJĄ

Leonard Norman

Rukykite viena iš Misdorpe tabaku, atitinkanti Jusu skoniu. Marke zinoma virs 100 metu.

Zinios

(Tąsa iš 1-mo psl.)

SAJUNGININKAI KAPITU- LIUOJA?

Paskutinėmis žiniomis iš Korėjos, Sąjungininkai priima komunistų pasiūlytą planą dėl karo belaisvių repatriavimo. Pagal tą planą visi karo belaisviai, ar jie nori ar ne, suktais keliais turi būti grąžinti komunistams.

Pietų Korėjos prezidentas ir vyriausybė pareiškė protestą prieš tokių sąlygų priėmimą. Sąjungininkų planas nėra viešai kol kas paskelbtas, bet, jau aišku, kad pasirašius taikos sutartį, Korėja liktų padalinta į dvi dalis, kaip iki šiol. Korėjos prezidentas pareiškė, kad jeigu Sąjungininkai ir nutrauks karo veiksmus, tai Pietų Korėjos armija ves karą toliau iki Korėjos suvienijimo. Be abejonės, Pietų Korėja negalės ilgai kariauti prieš milijoninę Kinijos armiją ir tai būtų daugiau psichologinis dalykas negu realaus laimėjimo galimumas.

Jeigu iš tiesų Sąjungininkai kapituluos Korėjoje, tai komunizmo triumfas Azijoje užtikrintas.

MODIFIKUOTAS KEIKSMA- ŽODŽIŲ ŽODYNAS

Iki sekančio parėdymo įsakya Rytų Vokietijos — gal ir Australijos — komunistų agitatoriams nevertoti kai kurių išsireiškimų, kurie yra Maskvos duotame vadove. Taip, pavyzdžiui, yra draudžiama vartoti: kapitalistiniai žvėrys, imperialistiniai kraugeriai, masiniai žudikai, lupikai hyjenos, plutokratinės kiaulės, supuvę šungrybiai, plutokratiniai teroristai, nužmogęję Vakarų banditai.

Matomai, dar daug rusiškai-bolševikinės „kultūros“ perlų knygoje likę, nes Kominformo laikraštis šaukia visų šalių proletarus kovon prieš „policiniai fašistinį terorą JAV-bėse“.

PADĖTIS INDO-KINIJOJE

Nors Vietminh raudonoji armija pasitraukė nuo Laos provincijos sostinės, tačiau patirta, kad ji ruošianti ištvirtinimus Siamo parinyje. Be to, pastebima kariuomenės koncentracija kitose vietovėse, kas kelia susirūpinimą prancūzų vadovybėje. Bijomasi, kad kariuomenė sukonzentruota Mekong upės slėnyje galinti atkristi kelią tarp Saigono ir Vietnamo ir izoliuoti Laos sostinę.

Padėtį blogina faktas, kad daugelis Indo-Kinijos ir Siamo gyventojų stoja į raudonąją armiją ir kovoja prieš prancūzus.

PAKARTOTINAI REIKALAUJA GRAŽINTI LAIVUS

JAV-bių vyriausybė pasiuntė pakartotiną notą Rusijai, kad grąžinti 186 laivus, kurie buvo paskolinti laike II-jo Pasaulinio karo. Rusija, kaip atrodo, visai nemano laivų grąžinti, girdi, amerikiečiai duoda kitiems milijardus dolerių, tai kodėl ir Rusijos negalėtų suselpti.

DU NAUJI KELEIVINIAI LAIVAI

Anglijoje šiomis dienomis nuleisti du po 28.000 tonų keleiviniai laivai, kurie plaukios tarp Europos ir Australijos.

Iki šiolei labai sunku būdavo iš Europos išpaukti į Australiją dėl vietų stoko laivuose. Reikia manyti, kad šie du didžiuliai laivai pagelbės šią problemą išspręsti.

NEDARBAS AUSTRALIJOJE VIS MAŽĖJA

Oficialiai skelbiama, kad nedarbas Australijoje vis mažėja. Jau ketvirtas mėnuo iš eilės bedarbių skaičius sistematiškai mažėja. Per penkias savaites iki gegužės 2 d. bedarbių skaičius sumažėjo 2380. Bedarbių pašalpa tuo laiku gavo 27.294 asmenis, daugiausia NSW-se.

Taupiai ir elegantiskai seimininkei

Dažnai šeimininkės - moterys skundžias, kad jos neturi pakankamai pinigų apsirengti, kad galėtų visuomet elegantiškai atrodyti. Ypač tarp mūsų moterų dažnai girdima:

— Rodos, tą ir tą nupirkau, ir vis nėra ko užsidėti. Ir tiek kainavo!...

Čia norime duoti kelis patarimus, kurie dalinai gali išspręsti šias problemas.

Kiek reikia suknelių, kad moteris atrodytų visuomet tvarkinga ir elegantiška? Kiek kitų viršutinių drabužių reikalinga, kad moters išvaizda ir savijauta nenukentėtų?

Reikalinga:

1). 3 vasarinės suknelės. Dvi iš jų turi būti gerai plaunamos medžiagos. Australija — tai ne Europa, todėl vasarą šilkas yra labai nepraktiškas, kadangi jis blogai plaukiasi, traukiasi ir yra daug šiltesnis negu drobiniai audiniai.

Jeigu viena iš plaunamų suknelių bus šviesi, kita tamsesnė, tai jų pasikeitimas patenkins savininkės akis.

Trečia suknelė gali būti šilkinė, geriausia, kad tai būtų lygaus audimo šilkas, nes jis duodasi geriau valomas.

2). Vienas kostiumas, — patartina laikytis gelsvo ar pilkso atspalvio kadangi Australijos saulė yra labai negailestinga kitoms vilnų spalvoms. Be to, šios spalvos tinka kiekvienam amžiui.

3). 2 paltai. Vienas iš jų turėtų būti gabardino lietpalnis, kuris tinka kiekvienai dienai ir kiekvienam orui.

Antras gali būti brangesnis ir ne tiek praktiškas. Jis naudojamas kaip išieginis.

4). 2 sijonai, 2 bliuskutės ir 2 vilnoniai megstukai. Vienas sijonas gali būti šviesios spalvos ir plonos vilnos, antras — storesnės medžiagos. Bliuskutės patariama siūti ko paprastesnio kirpimo, nes visoki priedai išplovus pameta grožį ir lieka balasai. Megstukai turėtų būti pritaikinti sijonų spalvai. Šie rūbai tinka pavasarį, žiemą ir rudenį namuose, mieste ir net šokiadienio pa-

PAKELTOS TELEGRAMŲ KAINOS

Nuo birželio 1 dienos Australijoje pakeliamos kainos už telegramų persiuntimą. I Britaniją ir kitas Britų imperijos šalis, išskiriant N. Zelandiją, Fizi ir kitas Pacifiko salas, kaina pakeliamama 5 pensais už žodį, į Europą ir kitas užsienio valstybes, išskiriant Olandiją, kaina už žodį pakeliamama 8 pensais. Pavyzdžiui, siunčiant telegramą į Europą, išskiriant Olandiją, už žodį reikės mokėti 2/6 (dabar 1/10).

"REFORMUOJAMOS" BROLIŲ GRIMŲ PASAKOS

Žiniomis iš Maskvos, sudaryta komisija reformuoti visiems gerai žinomas Brolių Grimų pasakas. Pasakos bus „perkurtos“ ant „socialistinio“ pagrindo. Visi karaliai, princai, riteriai bus parodyti kaip parazitai, liaudies priešai, fašistiniai iškamšos... Žodžiu, Broliai Grimai, jeigu kada atsikeltų iš numirusių, tai savo pasakų nepažintų, taip jos bus „susocialistintos“...

PROPAGANDA PER TELEVIZIJĄ

JAV-bių federalinės televizijos ekspertas Mr. Richard Hubbell pareiškė, jog jis turįs žinių, kad Sovietų Rusija ruošia platų televizijos stočių tinklą propagandos tikslams. Būtų įdomu, jeigu rusai parodytų tikrą gyvenimą, „rojuje“, tada neliktų nė vieno komunisto.

JAV-bių ATOMINIAI GINKLAI

Gynybos ministeris Mr. Wilson pareiškė, kad JAV-bių karo pramonė ateityje gaminsianti daugiau atominės artilerijos ir kitų mažo kalibro ginklų negu didelių bombų.

Pastebėtina, kad šiomis dienomis buvo išmėginta pirmas atominis artilerijos pabūklas.

sisvečiavimuose.

5). Viena išieginė suknelė. Geriausia tinka juodas šilkas. Suknelė siuvama trumpomis rankovėmis, žiemos metu galima turėti tos pačios medžiagos arba aksomo žaketėlį, kurį esant reikalui galima užsidėti ant šios suknelės.

6). Juodi batukai ir juodas rankinukas, taip pat juoda skrybelė tinka visam žiemos sezonui ir prie kiekvienos spalvos.

Vasaros laikui įsigyti pilką ar baltą komplektą. Šios spalvos visur tiks. Australijoje yra laimingi, galėdami nebrangiai įsigyti pilkos spalvos priedus, kurie Paryžiuje yra daugelio moterų svajonės. Ar jūs žinote, apie ką aš kalbu? Nugy, apie gyvatės odos rankinuką, pirštines ir batus.

Esame tikri, kad šitoks tualetas kiekvienai vedusiai moteriai yra pakankamas šiose gyvenimo sąlygose, kuriose daugelis iš mūsų gyvena.

Jeigu mes kasmet pakeisime vieną ar kitą daiktą iš šio tualetu, mes niekuomet negalėsime skųstis savo išvaizda, taip pat ir išlaidomis, kurios tikrai įmanomos darbininko kišenei.

Daugelis moterų pasakys: —Kokie čia patarimai ir aš pati žinau, ko man reikia!

Tačiau, jeigu ramiai pagalvos, tai tikrai pamatys, kad jos tualetas turi didelių trūkumų dėl per mažo suplanavimo. Daugelis moterų turi 10 porų batų ir vos vieną rankinuką. Tuo tarpu jos galėtų turėti 5 poras batų ir penkis rankinukus.

Arba turį 4 vakarines sukneles, kurias užsivelka 4 kartus per metus, bet neturi nei vieno sijono ar vilnonės suknelės kiekvienai dienai. E.

ATLIKIME SAVO PAREIĞĄ

Lietuvio Pasas ir Tautos Fondo ženklukai platinami per ALB Apylinkių Valdybas, Seniūnijas ir Tautos Fondo Atstovybės įgaliotinius. Šiuo būdu vykdomas lėšų telkimas Lietuvos laisvinimo kovai kai kur yra visai patenkiamas, kitur gi — neatkreiptas reikalingas dėmesys.

Už pirmąjį šių metų ketvirtį dar nevisi T. F. talkininkai yra prisuntę apyskaitas ir pinigų, o dar yra ir tokių, kurie ir už pereinamus metus nėra jokių žinių suteikę (Perth). Šitai, suprantama, sunkina T. F. Atstovybės darbą ir Tautos Fondas negali tinkamai planuoti, nežinodamas disponuotų sumų.

Tačiau daugelis ALB Apylinkių, Seniūnijų ir įgaliotinių apyskaitas ir pinigų laiku prisiunčia, pasų ir ženklukų platinimą yra gerai organizavę. Pav., Adelaidės Apylinkės Valdyba, kaip ir pereinamais metais, laiku prisiuntė už šių metų I ketvirtį apyskaitą ir per £.40; Melbourne Apylinkės Valdyba apie £.105, toliau eina Canberra, Sale, Geelongas, Hobartas, Brisbane, Waga-Waga ir Snieguotų Kalnų Seniūnija, per £.22. Snieguotų Kalnų Seniūnija tik pereinamais metais susiorganizavusi ir jai priklauso tik apie 20, keliolikos mylių plote, laikinai gyvenančių ir dirbančių tautiečių. Bet energingas seniūnas A. Alyta randa laiko visus pasiekti ir retas atsisako sunkiai uždirbtu svaru prisidėti prie bendrojo reikalo.

Mes visi pripažįstame Lietuvos laisvinimo kovos svarbą ir reikalingumą, bet ne visi ir visada pilnai tai suprantame ir vertiname. Si kova, kaip ir kiekviena kova, reikalinga ir lėšų, kurias mes privalome ir parūpinti. Be to, Lietuvos Pasas ir Tautos Fondo ženklukai platinami dar ir tais sumetimais, kad kiekvienas tremtyje esąs lietuvis juos įsigijęs turėtų akivaizdų dokumentą. Tai yra natūralu.

Be kita vertus — neužtenka sumokėti 2 ar 4 šilingus už Lietuvos Pasą ir įsigyti už kelis šilingus ženklukų. Kaip kova už Tėvynės išlaisvinimą taip ir jos rėmimas turi būti pastovus ir nuolatinis. Todėl ir Tautos Fondo ženklukų pirkimas neturi būti atsitiktinis ir vienkartinis. Tautos Fondo Atstovybė yra nuomonės, kad kiekvienas dirbantis Australijos lietuvis privalėtų Tautos Fondui skirti vienos dienos uždarbį per metus.

Ligi šiol mes toli nepilnai atlikome savo pareigą, bet tai nereikia, kad ir ateityje abuojuj ir nepaslančius būsimė.

Ten kur nėra ALB apylinkių, seniūnijų ir T. F. A. įgaliotinių, tautiečiai gali kreiptis laiškų į Tautos Fondo Atstovybę, prašydami prisiūsti Lietuvos Pasą ir už nurodytą sumą ženklukų.

Adresai: T. F. A. pirmininkas — J. Kalakauskas, 24 Goodsell Street, ST. PETERS, NSW; išdininkas — S. Grina, 10 Peel Str., KIRIBILLI, NSW. T. F. Atstovybė

Butinai skundai

Taip ir negalima sutikti patenkintų piliečių (žinoma, Lietuvos) prie bažnyčios ir pobūviuose. Nors, dėkui Dievui, beveik visos mano pažįstamos šeimos turi namus ir mašinas, bet ką tu, varge, jeigu Rocfelleris vis dar daugiau turi, tai argi mūsų tremtiniai gali būti patenkinti?

Idomu, kiek grįžtų jau šiandien į Lietuvą, bijodami atsisakyti to vargo Australijoje?

Skaitau beveik visus pasaulyje lietuvių laikraščius, bet dar nepastebėjau nei vienos linksmesnės žinutės apie tremtinį, kuris su vienu švarku iš Lietuvos išbėgęs, neberanda kostiumų ir pakankamai gerų medžiagų Australijoje.

Paskaičiau "Aiduose" 1953 m. balan-

Smulkus skelbimai

Dr. A. NEMES

europietis, vaikų ligų specialistas, (New South Walse neregistruotas) duoda patarimus draugams ir pažįstamiems. Adresas: 2 Bayview St., Bronte, Sydney. Telefonas: FW 1903.

Reikalaukite mūsų nemokamų katalogų, anglų arba vokiečių kalbose, sanitarinėms ir tualetu prekėm. Mes parduodame urmo kainomis!

THE M.O.S. COMPANY

Box 1039-J, GPO, Adelaide, SA

PARDUODAMAS MURINIS NAMAS

labai geroje vietoje, šalia stoties, prie krautuvijų. Sklypas 45' x 217'. Įjungtas telefonas. Be gyventojų. Paskola išrūpinama. £3200. 1, Hamilton street, Mont Albert, Melbourne, Vic.

Išnuomuojamas kambarys viengungiui. Pageidaujant su maistu. 479, Port Rd., CROYDON, (11 stop)

Jau pats metas atnaujinti AUSTRALIJOS LIETUVIO prenumeratą II-jam pusmečiui.

Informacijos

BIRŽELIO DEPORTACIJŲ MINĖJIMAS

Birželio mėn. 15-20 d. masinių deportacijų minėjimas įvyks sekmadienį š. m. birželio 14 dieną sekančia tvarka:

10.30 v. Pamaldos šv. Juozapo bažnyčioje, Pirie street.

14.30 v. Speciali 1/2 val. transliacija per 5AD paruošta Baltų Tarybos.

16 val. Minėjimas Katedros salėje, Wakefield street.

ALB Adelaidės Apylinkės Valdyba.

DR. VYDUNO MINĖJIMAS

MLBD Adelaidės skyrus š. m. gegužės 31 dieną 7 val. vakare Exelsior bažnyčios salėje, Flinders St. Nr. 174 rengia Dr. Vyduono mirties gedulingą minėjimą. Paskaitą skaitys mažlietuvis M. Reinke. Po minėjimo šaukiamas visuotinis narių susirinkimas sekančia dienotvarkė:

- 1) Valdybos pranešimas.
- 2) Papildomas vieno valdybos nario ir dvejų kandidatų išrinkimas.
- 3) Einamieji reikalai.

MLBD Valdyba.

Baltų koncertas įvyksta š. m. gegužės mėn. 30 d. 8 v. v. Freemasons salėje, North Terrace.

Š. m. gegužės mėn. 31 d. 4 val. p. p. šv. Juozapo salėje (Pirie str) šaukiamas Liet. Teis. D-jos Užsienyje, Australijos skyrus narių metinis — atskaitinis susirinkimas.

Visų collegų dalyvavimas būtinas. LTDU Australijos skyrus V-ba.

Jūs įsigysite vairavimo leidimą greit ir nesugaišdami brangaus darbo laiko pas

EDGARAS BRENNERS

INTERNATIONAL
MOTOR SCHOOL

nes mes mokome modernia mašina jums patogioje vietoje ir bet koku laiku, taip pat ir savaitgaliais.

Prašome rašyti, skambinti ar atvykti pas mus bet kuriuo laiku. 50 Gower St., Kensington, Melbourne Vic., Tel. FF 2826

džio mėn. 4-tame numeryje pranešimą ir pasidarė bloga... ir ką tie korespondentai baido?...

Zinutė buvo labai trumpa: "Australijoje, Adelaidės universitete 1952 metais studijavo 14 lietuvių. Daugumas jų studijomis lėšas pelnė sunkiu fiziniu darbu nuo mokslo laisvomis valandomis."

Vargšas, kas šį pranešimą rašė, nes jis vis juodžiau mato. Gi iš tikrųjų nei vienas iš šių studentų nespėjęs duonos fiziniu darbu 1951-52 mokslo metais. Trys iš jų dirbo savo specialybės raštinėse, gavo pilną algą ir galėjo išeiti pasikaitoms kada tik reikia.

Šiais metais studijuoja 24 lietuviai Adelaidės universitete (iš apie 1500 lietuvių Adelaidėje). Vienas iš jų dirba fizinių darbų, 6 dirba pagal specialybę raštinėse aukščiausiai minėtoms sąlygoms, 5 iš jų turi valdiškas Australijos stipendijas, (kurias australai duoda kiekvienam vidutiniškai gimnaziją baigusiam mokiniui). Šios stipendijos neprivalomos grąžinti. Taigi, iš 24 studentų 17 turi pakankamai lėšų studijuoti.

Kuriems tad galams rašinėti tas verkšlenančias nešąmones? M.M.

EUROPOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJE

* Šveicarija — P L B Šveicarijos. Krašto Valdyba persiuntė Vokietijon 995,50 DM lietuvių Vargo Mokykloms paremti. Tie pinigai surinkti Šveicarijos Krašto Valdybos paskelbtu Vokietijos lietuvių Vargo Mokykloms suselpti vajuos progą. Vajus tęsiamas toliau.

* PLB Šveicarijos Krašto Valdybos pirmininkas, inž. J. Stankus, užmezgė ryšius su Tarptautine Vaikų Globos Sąjunga Ženevoje. Tikimasi, kad iš tos Sąjungos ateityje bus galima gauti paramos taip pat ir Vasario 16 gimnazijai bei kitoms lietuvių Vargo Mokykloms.

RUSIJOS "SOCIALISTINIS" MENAS

Vienoje Maskvos galerijoje yra didžiulis Amerikos Laisvės Satulos piešinys. Jį nupiešė vienas "Stalino premijos laureatas".

Metęs pirmą žvilgsnį matai gražiąją Amerikos laisvės statulą. Tačiau arčiau pažvelgus jos kairėje akyje pastebi ašarą. Dar josiaur įsižiūrėjęs matai New-Yorko policininko galvą, kuri sudaro akies vidurį. Ašara, kuri pirmiau buvo matyti yra policininko "bananas" (guminė lazda).

PATIKSLINIMAS

Per Redakcijos neapsižiūrėjimą ALB Nr. 10 (121) š. m. gegužės 16 d. Motinos Dienos minėjimo Adelaidėje aprašyme įsibrovė keletas netikslumų ir praleidimų.

Aprašyme praleistas Pr. Pusdešris, skaitęs įdomų ir turiningą kūrinių "Aštuoni paveikslai", kuriuose buvo pavaizduota motina įvairiose padėtyse ir aplinkybėse, teigiama ir neigiama.

Jau. Ateitininkų eilėraščių ir dainų knyga "O atsimenu namelį" paruošė ne S., bet A. Stepanienė.

Regina Ploktytė deklamavo Brazilijos eilėraščių ne "Motinai", bet "Siaurės pašvaistė".

Už įsibrovusius netikslumus atsiprašome.

Redakcija

Gervazas Maukelė

UZ TAVES AŠ NETEKĖSIU

(pagal liaudies dainą)

JIS: Patikėk man, mergužele,
Balta graži lelijėle:
Žadu namuką statydinti,
Žadu tau žiedelį nupirkdinti.

JI: Už tavęs aš netekėsiu,
Nei žiedelio nemėvesiu.
Tu dėl manęs esi perprastas,
Ne tave turiu aš savo spąstus...

Neturi tu motociklo,
Nenorėsi plaut vystyklų.
Tu neturėsi niekad karo,
Nemokėsi vesti biznio gero.

Kaistanti širdis nujaucia,
Kad skirta ji svetimtaučiai.
Tad nespainiok man po kojų,
— Didžią, drasią dūmą sudūmojau.

John man žada aukso kalnus.
Žodžiai jo kaip šilkas švelnūs.
Kai savo karą man parodė,
— Aš daviau jam savo meilės žodį.

JIS: Nežadu tokios tau laimės...
Tad tekėk už jo be baimės;
Tekėk už išsvajoto karo,
Nuosirdžiai linkiu tau viso gero...

Publicitas Co. (Reg.)

BOX 1656-M, G. P. O., ADELAIDE, S. A.
267 Angas St. City.— Tel. :CEN 1891)

Darbo valandos:
Kas dieną nuo 9.00 iki 11.00 ryto
Pirmadieniais taip pat nuo 5.00 iki 8.00 vakaro.
Šeštadieniais nuo 10.00 iki 1.00

KNYGOS, ŽURNALAI IR LAIKRAŠČIAI VISOMIS EUROPOS
KALBOMIS
LIGONIŲ KASOS AGENTAI
INFORMACIJOS IR VERTIMŲ BIURAS
(Sutvarkomi dokumentai išvykimui į užjūrius, etc.)